ZÁMER

ZARIADENIE NA ZHODNOCOVANIE OSTATNÝCH ODPADOV ŠAHY

vypracovaný v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Navrhovateľ:
PRIMON s.r.o.
Hontianska cesta 84
936 01 Šahy

Zhotoviteľ:
Envirogo s.r.o.
Veľké Uherce 82
958 41 Veľké Uherce

APRÍL 2022

OBSAH

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI 4

1. Názov 4
2. Identifikačné číslo 4
3. Sídlo 4
4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa 4
5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie 4

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI 5

1. Názov 5
2. Účel 5
3. Užívateľ 5
4. Charakter navrhovanej činnosti 5
5. Umiestnenie navrhovanej činnosti 6
6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti 7
7. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti 7
8. Opis technického a technologického riešenia 7
9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite 11
10. Celkové náklady (orientačné) 12
11. Dotknutá obec 12
12. Dotknutý samosprávny kraj 12
13. Dotknuté orgány 12
14. Povoľujúci orgán 13
15. Rezortný orgán 13
16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov 13
17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice 13

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA 14

1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území 14
2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria 19
3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty. územia 22
4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia 28

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE 31

1. Požiadavky na vstupy 31
2. Údaje o výstupoch 32
3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie 35
4. Hodnotenie zdravotných rizík 40

5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia 40
6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia 40
7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice 41
8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území 41
9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti 41
10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie 42
11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala 44
12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi 44
13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov 44

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU (VRÁTANE POROVNANIA S NULOVÝM VARIANTOM) 45

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu 45
2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty 45
3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu 46

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA.....47

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU.....48

1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer, a zoznam hlavných použitých materiálov 48
2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru 50
3. Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie 50

VIII. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU.....51

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV 51

1. Spracovateľ zámeru 51
2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom (pečiatkou) spracovateľa zámeru a podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa 51

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov

PRIMON s.r.o.

2. Identifikačné číslo

52 928 683

3. Sídlo

Hontianska cesta 84, 936 01 Šahy

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Erik Lukáč – konateľ
PRIMON s.r.o.
Hontianska cesta 84
936 01 Šahy
Mobil: +421 901 772 196
E-mail: primonsro@gmail.com

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie

Ing. Pavel Halaška
Envirogo s.r.o.
Veľké Uherce 82
958 41 Veľké Uherce
Mobil: + 421 905 791 238
E-mail: halaska.pavel@gmail.com

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

Zariadenie na zhodnocovanie ostatných odpadov Šahy

2. Účel

Účelom predloženého zámeru je vybudovanie zariadenie na zhodnocovanie ostatných odpadov na území mesta Šahy, katastrálnom území Šahy v súlade s požiadavkami zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 371/2015 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov. Zariadenie bude slúžiť na zhodnocovanie ostatných odpadov z plastov. Plastový odpad sa bude v zariadení na zhodnocovanie ostatných odpadov postupne cez násypné zariadenie dávkovať do linky na zhodnocovanie odpadov (extrúdera), kde sa pri teplote max. 170 °C zmenia na pastovitú hmotu. Vzniknutá pastovitá hmota sa dávkuje do nerezových prefabrikovaných foriem, v ktorých sa budúci výrobok stabilizuje a čiastočne vytvrdne do 10 sekúnd. Následne sa odistia bočné zaisťovacie pätky nerezových foriem a výrobok dodatočne vytvrdne na pripravených pracovných stoloch.

Predmetom zhodnocovania v zariadení budú ostatné, nie nebezpečné odpady z plastov. Plastový odpad bude do zariadenia na zhodnocovanie ostatných odpadov dovážaný v big-bagových vreciach. Následne budú plastové odpady zhodnocované. Podrobná špecifikácia druhov ostatných odpadov, ktoré budú predmetom zhodnocovania je uvedená v časti II.8 a v časti IV.1.

3. Užívateľ

PRIMON s.r.o.
Hontianska cesta 84
936 01 Šahy

4. Charakter navrhovanej činnosti

Podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, kde je ustanovený zoznam navrhovaných činností podliehajúcich posudzovaniu ich vplyvu na životné prostredie, patrí predmetná činnosť do kapitoly do kapitoly č. 9 Infraštruktúra – položky č. 8 Zariadenie na zhodnocovanie odpadov tepelnými postupmi (povinné hodnotenie bez limitu) ako je vidieť v tab. č. 1.

Tab. č. 1 *Rezortný orgán: Ministerstvo životného prostredia SR*

Pol. č.	Činnosť, objekty, zariadenia	Prahové hodnoty	
		Časť A (povinné hodnotenie)	Časť B (zisťovacie konanie)
8.	Zariadenie na zhodnocovanie odpadov tepelnými postupmi	bez limitu	

Vzhľadom na uvedené informácie môžeme konštatovať, že navrhovaná činnosť podlieha povinnému hodnoteniu. Príslušným orgánom pre proces posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti je Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky.

Na základe týchto skutočností navrhovateľ, PRIMON s.r.o., Hontianska cesta 84, 936 01 Šahy predložil na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky žiadosť o upustenie od požiadavky variantného riešenia činnosti, čomu Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky vyhovelo.

5. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj: Nitriansky
Okres: Levice
Obec: Šahy
Katastrálne územie: Šahy
Pozemok (par. čísla): 3501/1, 3501/2

Plocha, na ktorej bude navrhovaná činnosť realizovaná sa nachádza na území mesta Šahy, katastrálne územie Šahy, na pozemku s parcelným číslom 3501/1, ktorý je charakterizovaný ako ostatná plocha o výmere 1246 m² a pozemku s parcelným číslom 3501/2, ktorý je charakterizovaný ako ostatná plocha o výmere 129 m². Plocha, na ktorej sa navrhovaná činnosť bude realizovať má celkovú výmeru 1375 m². Predmetná nehnuteľnosť je vo vlastníctve spoločnosti PRIMON s.r.o., Hontianska cesta 84, 936 01 Šahy. Prístup do prevádzky je z jestvujúcej príjazdovej komunikácie, a to z ulice Hontianska cesta. Plocha prevádzky je spevnená, oplotená a vybavená uzamykateľnou bránou a zabezpečená kamerovým systémom.

6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

7. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Termín začatia výstavby: 07/2022
Termín ukončenia výstavby: 10/2022
Termín úpravy areálu a technické vybavenie: 11/2022
Termín začatia prevádzky: 12/2022
Termín ukončenia prevádzky: nie je určený

8. Opis technického a technologického riešenia

Vybraná lokalita na zber odpadov sa nachádza na území mesta Šahy, katastrálnom území Šahy, na pozemku s parcelným číslom 3501/1, ktorý je charakterizovaný ako ostatná plocha o výmere 1246 m² a pozemku s parcelným číslom 3501/2, ktorý je charakterizovaný ostatná plocha o výmere 129 m². Plocha, na ktorej sa navrhovaná činnosť bude realizovať má celkovú výmeru 1375 m². Vlastníkom pozemku je navrhovateľ, spoločnosť PRIMON s.r.o., Hontianska cesta 84, 936 01 Šahy. Dotknutý areál je prístupný z verejnej komunikácie. Predmetný areál je napojený na potrebné inžinierske siete.

Urbanisticky je územie svojou exponovanou plochou, orientáciou, terénnym členením, komunikačným napojením ako aj existujúcimi stavbami pre navrhovanú činnosť vhodné. Areál zariadenia na zhodnocovanie ostatných odpadov je oplotený, vybavený uzamykateľnou bránou a váhami na zisťovanie množstva odpadov, zabezpečený kamerovým systémom, budovou administratívneho a sociálneho zabezpečenia. Pri výstavbe zariadenia budú dobudované spevnené manipulačné plochy a hala určená na skladovanie a následné zhodnocovanie plastového odpadu. Odpady určené na zhodnocovanie v zariadení budú zhromažďované v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov.

Zariadenie bude označené informačnou tabuľou viditeľnou z verejného priestranstva obsahujúcou údaje podľa § 6 vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov.

Organizačné a technologické zabezpečenie prevádzky

Prevádzku zariadenia na zhodnocovanie odpadov bude riadiť poverený zamestnanec. S odpadmi dovezenými do zariadenia za účelom ich zhodnocovania sa bude nakladať nasledovným spôsobom:

- Vozidlo privážajúce odpad sa pristaví k váhe, kde sa určí druh a množstvo odpadu.
- Súčasne sa vykoná kontrola zloženia a obsahu, cieľom ktorej je zamedziť prevzatiu takých odpadov alebo ich prímesí, ktoré nie je možné prevziať do zariadenia.
- Poverený zamestnanec skontroluje kompletnosť a správnosť požadovaných dokladov, údajov a iných dohodnutých podmienok prevzatia odpadu.
- Zaeviduje sa totožnosť dodávateľa odpadu, ako aj množstvo a druh odpadu.
- Dodávateľovi sa potvrdí prevzatie odpadu.
- Po roztriedení sa odpad uloží na určené miesto v areáli zariadenia.
- Do zariadenia nebude možné prevziať odpady, ktoré nebudú predmetom zhodnocovania v zmysle právoplatného rozhodnutia príslušného Okresného úradu, odboru starostlivosti o životné prostredie.

Ochrana zariadenia

- V zariadení sa budú zhromažďovať iba odpady v zmysle vydaného právoplatného rozhodnutia príslušného Okresného úradu, odboru starostlivosti o životné prostredie.
- Priestory na manipuláciu s odpadmi budú prevádzkované tak, aby nemohlo dôjsť k nežiaducemu vplyvu na životné prostredie a k poškodeniu hmotného majetku, ďalej aby bol zabezpečený plynulý chod prevádzky, bezpečnosť a zdravie pracovníkov a osôb pohybujúcich sa v areáli prevádzky ako aj ochrana prevádzkových objektov a zariadení.
- Umiestňovanie odpadov v zariadení sa bude vykonávať tak, aby sa zabezpečil plynulý a bezpečný chod prevádzky.
- V areáli zariadenia sa okrem pracovníkov spoločnosti budú môcť pohybovať len osoby privážajúce odpady. Tieto osoby musia dodržiavať pokyny povereného pracovníka.
- Poverený zamestnanec zariadenia, ako aj ďalší pracovníci budú dbať vždy o čistotu zariadenia a poriadok na pracovisku.
- Po skončení prevádzkovej doby zariadenia bude zabezpečené jeho uzamknutie a zabezpečenie povereným zamestnancom.

Podmienky bezpečnosti práce pri prevádzke zariadenia
Všetci pracovníci, ktorí budú pracovať na prevádzke, budú oboznámení so všetkými náležitosťami súvisiacimi s bezpečnosťou a ochranou zdravia i majetku pri práci, s evidenciou do zápisníkov bezpečnosti. Pracovníci budú vybavení pracovnými ochrannými pomôckami, prostriedkami, a odevmi podľa svojho pracovného zaradenia.
Povinnosti pracovníkov:

- Pracovníci budú povinní v určenom rozsahu používať poskytnuté ochranné odevy a ostatné ochranné pomôcky.
- Pracovníci, ktorí sa na prevádzke budú pohybovať, budú povinní dodržiavať všetky pokyny a opatrenia, súvisiace s bezpečnosťou pri práci a protipožiarne opatrenia.
- Vozidlá sa v areáli zariadenia budú môcť pohybovať rýchlosťou max. 5 km/h.

Zhodnocovanie ostatných odpadov

Účelom predloženého zámeru je vybudovanie zariadenie na zhodnocovanie ostatných odpadov na území mesta Šahy, katastrálnom území Šahy v súlade s požiadavkami zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 371/2015 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov. Zariadenie bude slúžiť na zhodnocovanie ostatných odpadov z plastov.

Do zariadenie na zhodnocovania odpadov budú ostatné odpady z plastov dovážane držiteľmi odpadov. Odpad bude pri prijímaní vizuálne skontrolovaný s cieľom overenia jeho vlastností, následne bude odvážený a zaevidovaný podľa Katalógu odpadov. Nevyhovujúci odpad nebude do zariadenia na zhodnocovania odpadov prijatý. Do zariadenia na zhodnocovania odpadov budú prijímané druhy odpadov uvedené v tab. č. 2.

Tab. č. 2 *Zoznam ostatných odpadov, ktoré budú predmetom zhodnocovania*

Katalógové číslo	Názov odpadu	kategória
02 01 04	odpadové plasty (okrem obalov)	**O**
07 02 13	odpadový plast	**O**
12 01 05	hobliny a triesky z plastov	**O**
15 01 02	obaly z plastov	**O**
16 01 19	plasty	**O**
17 02 03	plasty	**O**
19 12 04	plasty a guma	**O**
20 01 39	plasty	**O**

Zaradené v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov

Ostatné odpady uvedené v tab. č. 2 budú zhromažďované podľa jednotlivých druhov odpadov, a to buď v kontajneroch, na spevnených plochách alebo v uzamykateľnom sklade. Odpady budú zhromažďované tak, aby sa zamedzilo negatívnym účinkom meteorologických vplyvov a za účelom zabránenia ich odcudzenia v zmysle § 8 vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch.

Plastový odpad bude do zariadenia dovážaný v big-bagových vreciach. Po odvážení a zaevidovaní sa odpady uložia do skladu pred samotnou recykláciou. Odpad sa musí skladovať v uzavretom priestore, aby bol ochránený pre pred dažďom a snehom, nakoľko pri spracovaní sa nemôže používať vlhký materiál.

Základné vlastnosti plastového odpadu, ktorý bude predmetom zhodnocovania:

Systematický názov:	poly(1-chloroethylen)
Triviálny názov:	Polyvinylchlorid
Sumárny vzorec:	(C2H3Cl)n
Registračí číslo CAS:	9002-86-2
Molárna hmotnost:	polymér
Teplota topenia:	180-205 °C
Hustota:	1,38 g/cm3
Tepelná vodivosť:	0,16 W/(m·K)
Merné teplo:	0,9 kJ/kg·K

Zo skladovej časti haly sa plastový odpad pomocou vysokozdvižného vozíka prenesie na samotnú recykláciu. Následne sa budú plastové odpady cez násypné zariadenie dávkovať do linky (extrúdera), kde sa pri teplote max. 170 °C zmenia na pastovitú hmotu.

Pomocou dávkovacieho zariadenia - dávkovacie hlavy - sa zo zariadenia vytlačí pastovitá hmota, ktorá sa dávkuje do nerezových prefabrikovaných foriem (cez kruhový otvor) budúceho výrobku. Nerezové formy sú uložené na druhej samostatnej časti zariadenia. Takto časť zariadenia slúži na plnenie foriem budúceho výrobku, a posúvanie naplnených foriem sa deje pomocou priečnych valcov. Budúci výrobok sa stabilizuje a čiastočne vytvrdne v nerezových formách do 10 sekúnd. Následne sa odistia bočné zaisťovacie pätky foriem a výrobok (dlažba) dodatočne vytvrdne na pripravených pracovných stoloch.

Obr. č. 1 *Nerezová forma na výrobu zámkovej dlažby*

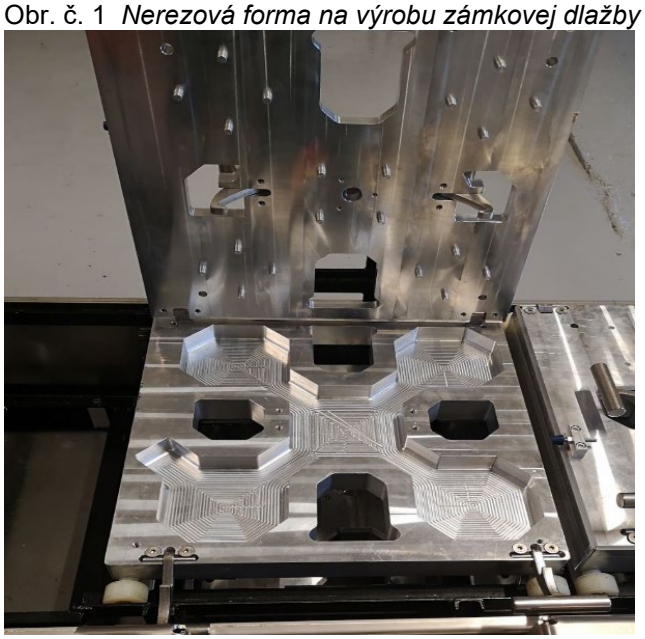

Jednotlivé vlastnosti výrobku môžu byť ovplyvnené viacerými faktormi – napr. vystavením podmienok prevádzkového prostredia, prítomnosti kontaminantov, štrukturálnym zmenám. Z toho dôvodu je nevyhnutné sledovanie procesu zberu, triedenia, separácie a ďalšieho nakladania so zreteľom na minimalizáciu akýchkoľvek nepriaznivých vplyvov, ktoré by mohli mať za následok znehodnotenie výsledného produktu.

Obr. č. 2 *Vyrobená dlažba z podrvených plastov*

Dlažby sa budú vyrábať rôznej hrúbky a tvarov. Napríklad na chodníky sa bude vyrábať dlažba o hrúbke 3 cm. Pre parkoviská automobilov sa bude vyrábať dlažba o hrúbky 6 cm.

Navrhovaná kapacita spracovaného odpadu je dimenzovaná na max. 2 200 kg/h, čo predstavuje pri jednozmennej prevádzke kapacitu do 4 600 ton/rok.

Po ukončení procesu v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení zákonov v znení neskorších predpisov bude požiadané na Okresnom úrade Levice, odbor starostlivosti o životné prostredie v zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení zákonov v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacích vyhlášok o udelenie súhlasu na prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie odpadov podľa § 97 ods. 1 písm. c) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o udelenie súhlasu na vydanie prevádzkového poriadku zariadenia na zhodnocovanie odpadov podľa ustanovenia § 97 ods. 1 písm. e) bod 2 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite

Súčasná legislatíva európskeho spoločenstva postavená na hierarchii odpadového hospodárstva je premietnutá i do stratégie odpadového hospodárstva Slovenskej republiky. Nový zákon o odpadoch kladie dôraz na predchádzanie vzniku odpadov podľa hierarchie odpadového hospodárstva.

Hlavným cieľom odpadového hospodárstva SR je minimalizácia negatívnych účinkov vzniku a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie, ako aj obmedzovanie využívania zdrojov a uprednostňovať praktické uplatňovanie hierarchie odpadového hospodárstva, ktorá je definovaná v článku 4 rámcovej smernice o odpade a v §6 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:

- Predchádzanie vzniku
- Príprava na opätovné použitie
- Recyklácia
- Iné zhodnocovanie
- Zneškodňovanie

Predpokladom pre splnenie vyššie uvedenej hierarchie odpadového hospodárstva je okrem iného, aj vybudovanie funkčnej siete zariadení na zhodnocovanie odpadov, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť komplexnej infraštruktúry odpadového hospodárstva a predstavujú dôležitý logistický uzol medzi pôvodcami, držiteľmi a koncovými zhodnocovateľmi odpadov.

Zámerom navrhovateľa je vybudovanie zariadenia na zhodnocovanie ostatných odpadov, ktoré bude spĺňať všetky náležitosti právnych predpisov v oblasti odpadového hospodárstva s cieľom minimalizovať možné negatívne účinky zhodnocovaných odpadov na životné prostredie, alebo zdravie ľudí. Pri znižovaní množstva odpadu z plastov a pri podpore cieľov trvalo udržateľného rozvoja má najvyššiu prioritu šetrenie materiálových a energetických zdrojov so zreteľom na optimalizáciu používania surovín na výrobu plastov. Opätovné používanie výrobkov z plastov je jedným z dôležitých aspektov trvalo udržateľného rozvoja.

10. Celkové náklady (orientačné)

Celkové náklady (orientačné) sa neuvádzajú.

11. Dotknutá obec

Mesto Šahy

12. Dotknutý samosprávny kraj

Nitriansky samosprávny kraj

13. Dotknuté orgány

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Leviciach
Okresný úrad Levice, odbor starostlivosti o životné prostredie
Okresný úrad Levice, odbor krízového riadenia
Okresný úrad Levice, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Levice
Krajský pamiatkový úrad Nitra

14. Povoľujúci orgán

Pre výstavbu objektov a zariadení je povoľujúcim orgánom Mesto Šahy.

Pre prevádzku navrhovanej činnosti je povoľujúci orgán Okresný úrad Levice, odbor starostlivosti o životné prostredie.

15. Rezortný orgán

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Súhlas na prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie odpadov podľa § 97 ods. 1 písm. c) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – Okresný úrad Levice, odbor starostlivosti o životné prostredie.

Súhlas na vydanie prevádzkového poriadku zariadenia na zhodnocovanie odpadov podľa ustanovenia § 97 ods. 1 písm. e) bod 2 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – Okresný úrad Levice, odbor starostlivosti o životné prostredie.

17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Navrhovaná činnosť nebude mať žiadny vplyv na životné prostredie presahujúcich štátne hranice.

Vplyvy prevádzky navrhovanej činnosti majú lokálny charakter a nebude mať žiadny významný vplyv, ktorý by presiahol štátne hranice.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

Širšie dotknuté územie predstavuje územie mesta Šahy. Celkový stav životného prostredia je priamo úmerný prírodným danostiam a súčasnému stavu socioekonomického rozvoja oblasti. Mesto Šahy je pohraničné mesto v Nitrianskom kraji, v okrese Levice a patrí do regiónu Hont. Mesto je vzdialené cca 170 km od hlavného mesta Bratislava a od krajského mesta Levice cca 38 km. Mesto Šahy leží v nadmorskej výške 136 m n. m.

Mesto Šahy je druhým najväčším sídlom v Levickom okrese. Mesto Šahy sa skladá z troch katastrov - Preseľany nad Ipľom, Šahy a Tešmák. Celková rozloha katastra obce je 4 272 ha. Prevažná časť územia mesta Šahy je situovaná v údolí rieky Ipeľ, menšie časti sa nachádzajú na južných výbežkoch Krupinskej planiny. Kataster mesta je ohraničený od severu Krupinskou planinou a Štiavnickými vrchmi, od západu Ipeľskou pahorkatinou, od juhu pohorím Börzsöny.

Geomorfologické pomery

Podľa geomorfologického členenia Slovenska je záujmová oblasť súčasťou sústavy Ipsko–himalájskej, podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá Dunajská kotlina, oblasti Podunajská nížina, celku Podunajská pahorkatina, na hranici oddielov Ipeľskej pahorkatiny (Sebechlebskej pahorkatiny) a Ipeľskej nivy.

Mesto Šahy sa rozprestiera na hranici dvoch geomorfologických celkoch: Juhoslovenskej kotline, konkrétne podcelku Ipeľskej kotliny a na Krupinskej planine, podcelku Bzovíckej pahorkatiny.

Geologické pomery

V rámci regionálneho geologického členenia Slovenska (D. Vass et al., 1988) patrí záujmové územie do želiezovskej priehlbiny trnavsko-dubnickej panvy v rámci podunajskej panvy oblasti vnútrohorských paniev a kotlín, v rámci ktorej sa východne nachádza Ipeľská kotlina ako podoblasť juhoslovenskej panvy, severovýchodne sa rozkladá podoblasť stredoslovenských neovulkanitov - vulkanity Krupinskej planiny. Na geologickej stavbe posudzovaného územia sa podieľajú prevažne horniny kvartéru a neogénu. Povrchovú vrstvu tvoria sedimenty kvartéru, ktoré sú v širšom okolí zastúpené fluviálnymi sedimentmi – na terase pieskami, piesčitými štrkmi až pieskami s pokryvom spraší, sprašových hlín a piesčito-hlinitých splachov alebo svahovín stredného pleistocénu a v údolnej nive ich tvoria prevažne holocénne nivné humózne hliny alebo hlinito-piesčité až štrkovito-piesčité hliny. Neogén zastupujú vápnité ílovce, pieskovce, štrky, vápence, tufitické a vulkanomiktné sedimenty, južne od záujmového územia vápnité ílovce, pieskovce, štrky, vápence - evapority a východne neogénne vulkanity - pyroxenické a amfibolicko-pyroxenické andezity.

Povrch katastra tvoria mladšie treťohorné morské uloženiny a andezitické tufity s mocnými vrstvami aluviálnych hlín na kryštalickom, príp. druhohornom podloží, ktoré vychádzajú na povrch v doline Olváru a v údolí Krupinice pri Horných Turovciach. Južná a juhozápadná časť katastra Tešmáku leží na zaplavovanej nive Ipľa s pieskovými priesypmi,

podobne i severná časť katastra Preselian nad Ipľom. Južné časti Preselianskeho a čiastočne i Šahanského katastra (časť Homok) sú na vyšších riečnych, sprašou pokrytých terasách. Základové podložie stavieb je zväčša sprašové, z časti ho tvoria terasové piesky, prípadne priepustné štrky a piesčité hliny, ležiace na zlepencovom podklade. Zvýšený vplyv spodných vôd je v oblasti údolných nív Ipľa, Olváru a Krupinice, resp. i potoka Kamenec.

Zaujmové územie je tvorené pleistocénnymi zlepencami vzniknutými z náplavov neďalekej rieky Ipeľ. Podklad je tvorený prevažne nivnými sedimentami, splachmi. Pozorujeme tu pravidelnú súslednosť vrstiev sladkovodných zlepencov a pieskovcov, v ktorých veľkú časť prevládajú ílovité až ílovitovápnité zložky. Pieskovce sú pomerne hrubozrnné s vytriedeným materiálom. Paleontologické nálezy sú pomerne vzácne.

Inžiniersko - geologické pomery

V zmysle regionálnej inžinierskogeologickej rajonizácie Slovenska patrí záujmové územie do rajónu údolných riečnych náplavov typu F na rozhraní s rajónom vulkanoklastických hornín predkvartérnych sedimentov (Vp) a rajónu kvartérnych deluviálnych sedimentov (D).)výšený vplyv podzemných vôd je badateľný v oblasti údolnej nivy Ipľa a Krupinice.

Ložiská nerastných surovín

V širšom okolí posudzovanej lokality sa ložiská nerastných surovín nenachádzajú. Najbližšie výhradné ložisko na ťažbu stavebného kameňa – kremenec sa nachádza severne pri obci Horné Turovce.

Geodynamické javy a seizmicita územia

Lokalita sa nachádza v stabilnom území, v ktorom nie je dokumentovaný výskyt geodynamických javov charakteru svahových pohybov. V menšej miere sa v širšom území uplatňuje lokálna veterná erózia najmä na Studenom vrchu a jeho okolí a bočná erózia povrchových tokov. Vodná erózia z prívalových dažďov a topenia snehu je opäť najintenzívnejšia na lokalite Studený vrch.

Podľa mapy seizmických oblasti a STN 73 0036 patrí posudzované územie do oblasti 6. stupňa stupnice makroseizmickej intenzity MSK-64. Seizmické ohrozenie v hodnotách špičkového zrýchlenia na skalnom podloží je v rozmedzí 1,0 – 1,29 m.s-1.

Pedologické pomery

Pôda je prírodný útvar, ktorý sa vyvíja v dôsledku zložitého a komplexného pôsobenia vonkajších (exogénnych) činiteľov na materskú horninu (endogénny činiteľ) a vyznačuje sa úrodnosťou. Vývoj pôd závisí najmä od pôdotvorneho substrátu, expozície svahu, jeho sklonu, klímy a vodného režimu a je ovplyvňovaný všetkými prvkami fyzickogeografického prostredia (substrátom, reliéfom, klímou, vodou, rastlinstvom a živočíšstvom) sprevádzaný zložitými chemickými, fyzikálnymi a biologickými procesmi, ale aj antropogennými zásahmi do pôdy.

Z hľadiska pôdnych pomerov je dôležité poznamenať, že v katastri mesta sa nachádzajú hlavne stredne až extrémne ťažké pôdy. Prevládajú tu fluvizeme a to glejové –

ílovité a ílovito-hlinité. Pri rieke Ipeľ na úseku medzi Šahami a Homokom sa nachádzajú veľmi ťažké pôdy. Od hraničného priechodu po ohyb Ipľa sa nachádzajú arenické regozeme na pieskoch, ktoré sú náchylné na vysychanie.

Hnedozeme sa rozkladajú najmä na pahorkatine na sprašiach (ťažké hnedozeme a hnedozeme ilimerizované). Kambizeme sa nachádzajú hlavne pri ceste medzi Tešmákom a Šahami.

V intraviláne sú prítomné kultizeme a antrozeme, ktoré sú silne ovplyvnené pôsobením človeka za účelom poľnohospodárskej produkcie. Kvalitu pôd dokazuje aj index poľnohospodárskeho potenciálu, kde 72 % pôdy je III. triedy, čo znamená pôdy s najvyšším potenciálom. Zvyšných 28 % je kvôli rôznym antropogénnym vplyvom I. triedy, najnižšej kvality. Kontaminácia pôdy je nízka, až 97,13 % sú relatívne čisté pôdy.

Klimatické pomery

Posudzované územie sa nachádza v mierne suchej a teplej klimatickej oblasti. Priemerná letná teplota v meste je 15,2°C. Zima je zväčša mierna, pôda zamŕza len zriedka, za veľmi silnej zimy. Vďaka Ipeľskej kotline, ktorá je dobre chránená, vládne na území sídla často bezvetrie. Najčastejší výskyt majú severné a severozápadné vetry, najsilnejšie prúdenie vzduchu je sledované v zimných mesiacoch.

Nakoľko územie mesta Šahy sa nachádza v mierne suchej oblasti ročný úhrn zrážok predstavuje 584 mm, ktoré nie sú rozložené v roku rovnomerne, ale pre danú oblasť sú postačujúce. Poveternostné podmienky determinuje aj skutočnosť, že centrum katastra sa nachádza v kotline, tvorenej ipeľskou nivou, obklopenej pahorkatinami a pohorím. Výrazné vyvýšeniny okolo Šahanskej kotliny spôsobujú zmeny v prúdení vzduchu. Dôsledkom tejto skutočnosti kataster mesta často obídu živelné pohromy (napr. víchrice alebo krupobitia) sužujúce bezprostredné okolie.

Veterné a zrážkové pomery

Veterné pomery v záujmovom území ovplyvňujú orografické pomery. V Ipeľskej kotline, ktorá je pomerne dobre chránená vládne často bezvetrie – cca 13,5 % ročného priemeru, a to najčastejšie v zime. Orografická ochrana tlmí aj silu vetra s výnimkou vetrov v smere údolia Ipľa, a tak výskyt silných vetrov nebýva častý – cca 2 – 3 %, najčastejšie v zime a na jeseň s priemernou rýchlosťou 40 – 50 km.hod-1, pričom jednotlivé nárazy vetra môžu dosahovať rýchlosť až 140 km.hod-1.

V údolných polohách alúvií Ipľa a Krupinice sa tvoria inverzné plochy – tzv. mrazové jazerá, do ktorých steká studený vzduch vytvorený nočným vyžarovaním. Je tu častý výskyt hmiel a zvýšené riziko nočných mrazov vo vegetačnom období. Priemerný ročný počet dní s hmlou je v rozmedzí 20 - 50 dní. Priemerná dĺžka slnečného svitu je cca 1 898 hodín za rok.

Interval ročného úhrnu zrážok sa pohybuje v rozmedzí 530 – 650 mm. Najväčšie úhrny zrážok sa vyskytujú vo vegetačnom období. Zrážky sú však veľmi premenlivé, striedajú sa suché obdobia s vlhkými a vyskytujú sa aj častejšie periódy sucha trvajúce aj viac ako 15 dní, ale zrážkové deficity sú potom v priemere vyrovnané za vlhkých období. Pre jar a jeseň a čoraz častejšie aj v lete sú typické prívalové dažde. Počet dní so snehovou pokrývkou je 47, jej priemerná výška ja 5,9 cm.

Hydrologické pomery

Povrchové vody

Územím Šiah preteká 12 vodných tokov - rieka Ipeľ a potoky Berinček, Krupinica, Kamenec, Olvár, Selecký potok, Mlynský potok, Nemcov potok, Suchý potok, Štiavnica a dva bezmenné menšie toky. Pre rieku Ipeľ je typické výrazné kolísanie hladiny vody počas roka. Pre letá (hlavne v mesiacoch jún a júl) je typický výrazný pokles hladiny, čo vytvára limity pre využívanie toku na plavbu. Pre jar a jeseň sú typické prívalové dažde a každoročne sa opakujúce povodne. Otvorené stojaté vodné plochy tvoria bývalé štrkovisko Šóderoš a mŕtve ramená rieky Ipeľ. V inundačnom území Ipľa sa nachádzajú aj menšie močiare (často pozdĺž starých, zanedbaných odvodňovacích kanálov). Tie počas väčšiny roka disponujú menšími otvorenými vodnými plochami. Pre okrajové oblasti Šahanskej kotliny a okolie je typický výskyt prameňov s vysokým obsahom minerálnych látok (najmä vysoký obsah železa). Vôňa vody z iných prameňov prezrádza pomerne vysoký obsah síry.

Podzemné vody

V zmysle hydrogeologickej rajonizácie Slovenska patrí kataster mesta do nasledovných rajónov: Rajón Q 091 kvartér Ipľa zaberá údolnú nivu rieky Ipeľ, prípadne z časti nivy jeho prítokov. Mocnosť kvartérnych uložení dosahuje 4 - 7 m, ojedinele nad 10 m. Zvodnený horizont je tvorený štrkopieskami pokrytými 1,5 - 4 m mocným pokryvom hlinitoílovitých povodňových nánosov Územie spadá do oblasti, kde sú podzemné vody dopĺňané na 70 % z riek a ich prítokov, teda nivy. Rajón V 094 Neovulkanity Krupinskej planiny, Ostrôžok a Pôtorskej pahorkatiny s puklinovou priepustnosťou. Rajón je charakterizovaný nízkymi zásobami podzemných vôd, tieto sú vyčíslené v množstve 0,2-0,5 l.s-1.km-2. Jedná sa o menšie zvodnence s obmedzenými množstvami podzemných vôd miestneho významu tvorené fluviálnymi štrkmi a pieskami pleistocénnych terás prekryté sprašovými hlinami s pórovou priepustnosťou s voľnou hladinou podzemnej vody, ktoré sú dotované atmosférickými zrážkami. Hladina podzemnej vody je približne v hĺbke 15 – 18 m.

Vodohospodársky chránené územia

V rámci posudzovaného územia sa nenachádzajú žiadne vodohospodársky chránené vodohospodárske oblasti.

Minerálne a termálne vody

V okolí posudzovanej lokality sa zdroje minerálnych a termálnych vôd nenachádzajú. V okrajových oblastiach Šahanskej kotliny sa vyskytujú pramene s vysokým obsahom minerálnych látok, hlavne železa a síry s teplotou 15 – 22 °C a výdatnosťou menej ako 5 l.s-1. Najbližšie sú severne pri obci Stredné Turovce vo vzdialenosti cca 4,4 km.

Fauna a flóra

Fauna

Živočíšstvo najviac ovplyvňuje prítomnosť rieky Ipeľ, jeho lužné lesy a močiar, v ktorých sa vyskytujú živočíchy - rôzne druhy vážok, pavúky, mäkkýše, motýle, množstvo rýb (pleskáč tuponosý, ploska pásavá, pĺž severný a sumec západný), obojživelníky (rosnička zelená, skokan zelený), plazy (užovka fŕkaná a obojková, mlok obyčajný), vtáci (bocian čierny, volavka sivá a purpurová, rybárik obyčajný). Na zvyšnom území mesta prevládajú živočíchy lesov a lúk napríklad: škovránok poľný, strakoš kolesár, strnádka lúčna alebo kaňa popolavá a hlodavce spoločenstva lesov a lúk.

Flóra

Z fytogeogratlckého hľadiska leží uzemie v matranskej podoblasti (Matricum) a podoblasti vlastnej panónskej flóry (Eupanonicum). Charakter vegetačného krytu a plošné

rozloženie zarastov v uzemí je ovplyvnené expozíciou, sklonom a morfológiou terénu. Charakter prírody v katastri mesta Šahy je vďaka členitosti terénu pomerne rôznorodý. Pre najnižšie položené územia údolia Ipľa sú typické pasienky a lužné lesy. Na mierne zvlnených riečnych terasách a najjužnejších výbežkoch Krupinskej planiny sa nachádzajú orné plochy. Nedostupnejšie časti vyvýšenín nad údolím pokrývajú dubové a agátové lesné porasty. Na vyššie položených, južne exponovaných svahoch a terasách so slabou vrstvou pôdy často sa nachádzajú lúky s teplomilnou suchomilnou vegetáciou.

Chránené, vzácne a ohrozené druhy a biotopy

O kvalite, významnosti a ochrane jednotlivých biotopov a druhovej ochrane bioty pojednáva Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z., v znení neskorších predpisov, ktorou sa vykonáva zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. NATURA 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EU ako celok. Sústavu NATURA 2000 tvoria 2 typy území: chránené vtáčie územia a chránené územia európskeho významu. Ochranou vodných biotopov sa zaoberá Ramsarská konvencia (Dohovor o mokradiach), ktorá hovorí o ochrane všetkých typov vodných biotopov, keďže stanovištia vodnej, močiarnej a pobrežnej vegetácie patria z celosvetového hľadiska medzi najviac ohrozené. Kritériami pre posúdenie vzácnosti a významnosti jednotlivých biotopov môžu byť: pôvodnosť, reálny stav, začlenenie v ÚSES, zaradenie medzi chránené územia a výskyt chránených a ohrozených druhov bioty.

Chránené územia podľa osobitných predpisov a ich ochranné pásma

Posudzované územie patrí v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny k územiu 1. stupňa ochrany, t. j. územie, ktorému sa neposkytuje osobitná ochrana. Do posudzovaného územia nezasahuje priamo žiadne chránené vtáčie územie ani územie európskeho významu vyhlásené v zmysle smernice NATURA 2000. V dotknutom území navrhovanej činnosti nie sú indície o výskyte taxónov vzácnych, zriedkavých alebo ohrozených druhov rastlín a živočíchov. Neboli identifikované ani chránené a vzácne biotopy ani biotopy európskeho a národného významu. Hodnotené územie nie je zaradené do Ramsarskej oblasti. Všetky prírodne hodnotné lokality sú v dostatočnej vzdialenosti od lokalizácie zámeru, takže realizácia posudzovanie činnosti ich nijako neovplyvní.

V širšom okolí hodnotenej lokality môžeme nájsť prírodnú pamiatku Zlepencová terasa , ktorá je v správe štátnej ochrany prírody Ponitrie. Územie bolo vyhlásené za chránené v roku 2001 na rozlohe 1,2076 ha. Predmetom ochrany je: Ochrana zachovaných zvyškov riečnych terás na Ipeľskej nive.

Chránené stromy

Chránené stromy sú kultúrne, vedecky, ekologicky, krajinotvorne alebo esteticky mimoriadne významné stromy alebo ich skupiny vrátane stromoradí, ktoré môže okresný úrad vyhlásiť všeobecne záväznou vyhláškou za chránené stromy. V lokalite navrhovanej činnosti sa nenachádzajú chránené stromy.

2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

Krajina, krajinný obraz

Krajina je komplexný systém priestoru, georeliéfu a ostatných navzájom funkčne prepojených hmotných prirodzených a človekom pretvoreným a vytvorených prvkov, najmä geologického podkladu a pôdotvorneho substrátu, vodstva, pôdy, rastlinstva a živočíšstva, umelých objektov a prvkov využitia územia, ako aj ich väzieb vyplývajúcich zo sociálno - ekonomických javov v krajine. (Environmentalistika a právo – J. Klinda, 2000).

Súčasný obraz krajiny predstavuje obraz aktuálneho stavu využívania územia. Na základe zastúpenia a plošnej rozlohy jednotlivých prvkov súčasnej krajinnej štruktúry možno hodnotiť súčasný stav antropizácie územia (ľudského ovplyvnenia územia), či ide o územie prirodzené s vysokou krajinno-ekologickou hodnotou, alebo naopak o územie antropicky silne pozmenené s nízkou krajinno-ekologickou hodnotou.

V súčasnej štruktúre krajiny hodnoteného územia má dominantné postavenie poľnohospodárska pôda. Prvky s vysokým ekostabilizačným účinkom sú lesy, trvalé trávne porasty, vodné plochy s brehovými porastami a prvky sídelnej vegetácie. Výmera lesnej pôdy dosahuje len niekoľkopercentný podiel. Lesné plochy sú reprezentované prevažne zvyškami lužných lesov v okolí vodných tokov.

Oblasť, kde je priamo umiestnená navrhovaná činnosť, tvorí výlučne druhotná štruktúra – zastavané územie. Navrhované činnosti nepresahujú hranice priestorovej konfigurácie prvkov krajinnej scény a štruktúry zástavby.

Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) predstavuje takú celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základnými štrukturálnymi elementmi ÚSES sú biocentrá, biokoridory, interakčné prvky a genofondovo významné lokality.

Významnou súčasťou vytvorenia celoplošného ÚSES je aj systém opatrení na ekologicky optimálnu organizáciu a využitie krajiny. V rámci ochrany prírody a starostlivosti o životné prostredie sa považuje za východiskový dokument pre stratégiu ochrany ekologickej stability, biodiverzity a genofondu Slovenskej republiky. ÚSES predstavujú jeden zo záväzných ekologických podkladov územnoplánovacej dokumentácie, pozemkových úprav a pod. Základ územného systému ekologickej stability vytvára v krajinnom priestore ekologickú sieť, ktorá:

- zabezpečuje územnú ochranu všetkým ekologicky hodnotným segmentom v území,
- vymedzuje priestory umožňujúce trvalú existenciu, rozmnožovanie, úkryt a výživu rastlinným a živočíšnym spoločenstvám typickým pre daný región – biocentrá (majú charakter jadrových území s prioritným ekostabilizačným účinkom v krajine),
- umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov – biokoridory,
- zlepšuje pôdoochranné, klimatické a ekostabilizačné podmienky v území.

Regionálny ÚSES tvorí sieť ekologicky významných segmentov krajiny, ktoré zaisťujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofondu rastlín a živočíchov regiónu.

Regionálny ÚSES dotvárajú biokoridory spájajúce medzi sebou biocentrá spôsobom umožňujúcim migráciu organizmov, aj keď jeho časť nemusí poskytovať trvalé existenčné

podmienky. Pod pojem migrácia zahrňujeme nielen pohyb živočíšnych jedincov, pohyb rastlinných orgánov schopných vyrásť do novej rastliny, ale aj výmenu genetických informácií v rámci populácií apod. Týmto všetkým sa biokoridor stáva dynamickým prvkom, ktorý zo siete izolovaných biocentier vytvára vzájomne sa ovplyvňujúci územný systém.

Ekologickej stabilitu riešeného územia možno hodnotiť ako slabú. V meste absentuje mestská zeleň a len tvorí iba okolo 20 %. Tento les sa nachádza severovýchodne od mestskej časti Tešmák.

Okres Levice preberá prvky ÚSES a RÚSES a vymedzuje: biocentrum nadregionálneho významu Horšianska dolina, biocentrá regionálneho významu lesné komplexy Balážka, Levické rybníky, Kusá hora, Krížny vrch, ako aj Nivné lýky – Tešmák, biokoridory regionálneho významu povodie Sikenice a povodie Podlužianky. Najohrozenejšími prvkami sú biokoridory vodných tokov, ktoré sa nachádzajú v súbehu s cestnými komunikáciami a so železnicou, prechádzajú územím s vysokou koncentráciou bývania a výroby a tiež biocentrá mokradí a slatiniskových lúk, ktoré sa pri týchto vodných tokoch nachádzajú. Dotknuté územie je možné charakterizovať ako územie s nízkym stupňom ekologickej stability s prevahou antropogénnych spoločenstiev za spoluúčasti viacerých primárnych stresových faktorov, a to najmä obytná zóna, cestná doprava, ako aj priemyselné využitie.

Štruktúra krajiny

Štruktúra dotknutého územia nesie črty zastavaného územia s dominanciou zastavaných plôch so sprievodnými líniovými prvkami miestnych a obslužných komunikácií. Dominantné postavenie majú priemyselné a obslužné areály. Recesívne sú zastúpené prvky zelene. Zeleň je v území zastúpená náletmi, sprievodnými porastami pozdĺž komunikácií a vnútroareálovou zeleňou.

Z pohľadu súčasnej krajinnej štruktúry možno širšie územie charakterizovať ako človekom silne pozmenenú krajinu, s vysokým podielom zastavaných území, doplnenú o dopravné štruktúry, obklopené poľnohospodárskou a lesnou krajinou.

Záujmové územie a jeho okolie možno charakterizovať ako agrocenóznu krajinu s prevahou intenzívnych a extenzívnych foriem poľnohospodárstva v katastri mesta Šahy na jeho severozápadnom okraji. Lokalita leží juhozápadne od oblúka komunikácie cesty E77 (I/66) v jej križovaní s cestou III/1556 v priestore medzi skladovým areálom stavebnín a svahom riečnej terasy. Reliéf je prevažne rovinatý, resp. mierne zvlnený.

Štruktúra krajiny širšieho okolia hodnoteného územia bola analyzovaná podľa terénnych pozorovaní. Hodnotené územie a jeho okolie je charakteristické pre poľnohospodársku krajinu na hranici urbanizovanej krajiny. Záujmové územie je súčasťou v severnej časti poľnohospodárskej ornej pôdy integrovanej do lánov a v južnej časti trvalo trávneho porastu na okraji mesta.

Detailnejšie je v najbližšom okolí možné identifikovať nasledovné prvky krajiny:

- poľnohospodárska veľkobloková orná pôda,
- trvalo trávne porasty,
- plochy nelesnej drevinnej vegetácie a líniovej zelene,
- objekty priemyslu, skladov a logistiky,
- plochy a objekty športových zariadení,
- plochy a objekty občianskej vybavenosti,
- urbanizované komplexy zastavaných plôch a nádvorí,

- líniové produktovody (elektrické vedenia),
- dopravné línie (cestné komunikácie a železničné trate),
- plochy mestskej zelene a mestský cintorín.

Ochrana prírody

Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín. Z hľadiska všeobecnej ochrany prírody sú na území vytypované lokality s krajinotvorným a biologickým významom, s prirodzenými rastlinnými spoločenstvami a s vyšším stupňom ekologickej stability. Sem možno zaradiť lesy, lesíky, remízky, vodné toky so zachovalou brehovou vegetáciou, podmáčané územia a pod. V území zariadenia sa nenachádza žiadne osobitne chránené územie v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

V širšie posudzovanom území sa nachádzajú:

- Chránené vtáčie územie Poiplie.
- Chránené prírodné výtvory Zlepencová terasa pri Šahách a Jazierko pri Tešmáku.

Zlepencová terasa predstavuje juhozápadne až západne orientovanú riečnu terasu. Vychádzajú tu na povrch vrstvy treťohorných sarmatských zlepencov, pokrytých suchomilným rastlinstvom. Jazierko pri Tešmáku, Chránené vtáčie územie Poiplie a Ramsarské územie Poiplie sú oblasti, kde sa zachovala pôvodná flóra a fauna močiarov, mokradí, lužných lesov a pastvín. V prvom prípade je to izolovaný močiar s otvorenou vodnou plochou, v ostatných dvoch teritoriálne sa prekrývajúcich prípadoch, ide o nezregulovaný úsek rieky Ipeľ, obklopený pôvodnou prírodou.

Krajinný obraz

V okolí posudzovaného územia sa nachádzajú tieto prvky dotvárajúce krajinnú štruktúru:

- urbanizované plochy - súvislá zástavba (priemyselné objekty a haly, objekty infraštruktúry, rekreačné zariadenia, športové plochy, ulice, chodníky a iné umelé povrchy, rôzne formy vegetácie a holá pôda sa vyskytujú iba sporadicky), nesúvislá zástavba (rôzne typy obytných domov, dopravné komunikácie a umelé povrchy, ktoré sa striedajú s vegetačnými plochami - záhrady, trávniky, parky a plochami holej pôdne lesnou drevinovou vegetáciou).
- poľnohospodársky komplex - orná pôda v území vo veľkoblokovej štruktúre a menej aj ako záhumienky a menšie polia, trvalé trávne porasty rôzneho charakteru a druhového zloženia, menšie sady, pridomové záhrady.
- dopravné koridory (cestné komunikácie).

Scenéria krajiny

Hodnotu estetického pôsobenia krajinného obrazu, ktorý je prejavom krajinnej štruktúry nie je možné kvantifikovať, môžeme ho posúdiť len kvalitatívne (stupeň pozitívnych zážitkov človeka pri pobyte človeka v krajine). V zásade je potrebné povedať, že

posudzovanie nárokov na estetickú kvalitu okolitej krajiny úzko súvisí so stupňom kultúrnej vyspelosti ľudí vytvárajúcich určitú etnickú jednotku, ako i jej materiálneho zabezpečenia.

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny môžeme považovať osídlenie (druh, dobu a hustotu), spôsob poľnohospodárskeho využitia, lesné hospodárstvo (spôsob hospodárenia), komunikácie, energovody a priemysel vrátane ťažby surovín. V zásade možno konštatovať, že uvedené aktivity so zvyšujúcou sa intenzitou využitia krajiny znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.

Scenériu krajiny ohraničuje v smere na sever líniová zeleň pozdĺž potokov Selecký a Krupinica s vnímateľnou zástavbou obce Dolné Turovce, na pozadí s pahorkami Plieška, Sporný vrch, Veľké kamence a Čiernica s dobývacím priestorom stavebného kameňa pri obci Horné Turovce, s vnímateľnou líniou vzdušných elektrických vedení VN v popredí pri severnej hranici záujmového územia. Pohľad v smere na severovýchod až východ uzatvárajúnpriemyselno-skladové areály a objekt čerpacej stanice PHM a solitérne vzrastlé stromy v týchto areáloch a ich okolí. Smerom od juhovýchodu na juh je to priestor druženej strednej školy, prevádzok potravinárskej výroby a mestského cintorína s domom smútku, s mestskou zástavbou v pozadí. Horizont z juhovýchodu uzatvára nízke návršie blízkeho Strážneho vrchu, ktorý tvorí najvyšší bod terasy nad Ipeľskou nivou a nivou Krupinice. Z vyšších polôh tejto zlepencovej terasy Strážny vrch sa otvára v smere na východ pohľad ponad sídliskovú zástavbu mesta Šahy na oblý chrbát Studeného vrhu a v smere na západ ponad pás vegetácie na úbočí terasy do údolných nív Ipľa a Krupinice, v ktorých sú dobre viditeľné čerpacia stanica PHM, areál priemyselného obvodu smerom na Hrkovce, obce Hrkovce, Preseľany nad Ipľom a Vyškovce nad Ipľom s južnými výbežkami Sebechlebskej a Santovskej pahorkatiny v pozadí; v smere na juh je výhľad ponad sídlisko Tabáň, mestskú ČOV a priemyselné a skladové areály v nive Ipľa na pohorie Börszöny v Maďarsku.

3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty. územia

História mesta Šahy

Prvá písomná zmienka o jestvovaní osady Saag je z r.1237 v listine Bela IV., napísanej vo Zvolene. V nej potvrdzuje ostrihomskú cirkev vo vlastníctve dva a pol poplužia pôdy a jedného mlyna v chotári Saag, patriaceho k hradu Hont. Druhá listina z r.1256 popisuje osady susediace so Šahami: dedina Olvár, obec Tešmak, dedina Proma a Ságisidó. Z hľadiska rozvoja mesta rozhodujúcou udalosťou bolo založenie kláštora v Šahách, ktorého zakladateľom bol bán Márton.

Priaznivé položenie Šiah malo za výsledok ich dôsledné napojenie na stredovekú cestnú sieť. Hlavná cesta z Ostrihomu a z Budína viedla po stráňach kopcov popri rieke Ipeľ a jej prítokov cez šahanský most do banských miest, najmä do Banskej Štiavnice. V okolí boli dôležitou križovatkou ciest aj Vyškovce, strážené v tom čase opevnením. Tu sa krížila ostrihomská cesta s ďalšou cestou cez údolie Búrskeho potoka a obe spolu viedli cez Šahy.

Prvá mestská pečať, ktorá sa zachovala, je z roku 1665. Zobrazuje prepošta s mitrou a biskupovou berlou s okrúhlym nápisom "Sigillum oppidi Saag", čiže: pečať mesta Saag. V predmetom období mali Šahy mestský ráz. Matriku začali písať r.1675, avšak pre časté požiare boli staré listiny zničené. Významnou udalosťou v rozvoji mesta bolo postavenie prvého poštového domu v strede dnešného hlavného námestia.

Rozvoj mesta Šahy v neskoršom období zabrzdili dve udalosti: r.1796 vypukla v celom štáte cholera a prechod vojsk cára Alexandra pod vedením maršala Kutuzova po prehranej bitke s Napoleonom pri Slavkove. Pre Šahy sa začína nová éra vtedy, keď v susednej obci Kemence vyhorel župný dom a župné stavy sa r.1806 rozhodli preniesť sídlo župy do Šiah. Mesto začalo rásť od päťdesiatych rokov 19.storočia, početne rástli najmä obchodníci a vytvorila sa tzv. "panská trieda", ktorá bola založená z úradníkov, pracovníkov administratívy, advokátov, lekárov a z niekoľkých podnikateľov. Šahy svoju zlatú éru začínali po rakúsko-uhorskom vyrovnaní, 8.júna 1867. Bola založená "Jednota na zveľaďovanie a estetický vzhľad mesta", ktorá mala zabezpečiť usporiadanie mesta, verejné osvetlenie, zakladanie parkov a podobne. Vystavali sa honosné budovy na námestí, a to budova sporiteľne, meštianska škola, Finančný palác, nový mestský dom, hotel Pannónia. Na prelome 19. a 20 storočia bola otvorená nová nemocnica a mesto Šahy bolo napojené do celoštátnej železničnej siete.

V rokoch po prvej svetovej vojny Šahy spočiatku zostali župným sídlom aj v Československej republike. Po zriadení tzv. veľžúp boli Šahy a ich okolie pričlenené do veľžupy zvolenskej, a okresné sídlo bolo premiestnené do Krupiny. V roku 1938 na základe Mníchovskej dohody sa naše mesto znovu stáva súčasťou Maďarska. V rokoch po druhej svetovej vojny znovu vzniká vyčlenením južnej časti krupinského okresu šahanský okres so sídlom v Šahách. 50-tich rokoch 20. storočia vzniklo v Šahách Jednotné roľnícke družstvo, Závody inžinierskej a priemyselnej prefabrikácie, mlikareň Milex, Komunálne služby, opravárenský závod Strojstav a nakoniec závod Pleta.

Údaje o obyvateľstve

Počet obyvateľov mesta Šahy k 01.01.2021 predstavoval 7 267 obyvateľov, to znamená, že hustota obyvateľstva je 170,07 obyv./km².

Tab. č. 3 *Vývoj počtu obyvateľov v meste Šahy*

Kalendárny rok	1991	2001	2011	2021
Počet obyvateľov	8 691	8 213	7 793	7 267

Zdroj: ŠÚ SR

Počet obyvateľov klesá z roka na rok. Tento stav je dôsledkom klesajúceho trendu populačného vývoja v celoštátnom meradle, spôsobený poklesom plodnosti a pôrodnosti. Jednou z príčin tohto javu je skutočnosť, že veľa mladých ľudí po ukončení stredných škôl odchádza na vysoké školy, resp. za zamestnaním do väčších miest alebo do zahraničia, kde napokon mnohí ostávajú. Špecifickým problémom mesta Šahy je negatívny migračný proces, vyjadrujúci pohyb ekonomicky aktívneho obyvateľstva a občanov s vyšším dosiahnutým vzdelaním za prácou, čo posilňuje nepriaznivý demografický trend. Z uvedeného je zrejmé, že z dôvodu straty významu mesta ako hospodárskeho centra neprichádzajú do mesta noví obyvatelia.

Z hľadiska vekovej štruktúry obyvateľstva, tvorí najpočetnejšiu skupinu obyvateľstvo vo veku 35-39. Toto je pozitívny jav, nakoľko ide o produktívnu vrstvu obyvateľstva. Silnou skupinou sa javí aj veková skupina 60-64 rokov. Vysoký podiel na celkovom počte obyvateľov mesta tvoria obyvatelia vo veku 40-44 a 45 – 49 rokov, čo je dôsledkom vyššej pôrodnosti v danom období ako aj pozitívnych podmienok s možnosťou zamestnania sa a riešenia bytovej otázky.

Tab. č. 4 *Štruktúra obyvateľstva mesta Šahy podľa veku*

Kalendárny rok	Počet obyvateľov	0-14 roční		15-59 (54 ženy)		60+ (55+ ženy)	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%
2014	7 516	1 005	13,37	5 452	72,54	1 059	14,09
2021	7 267	934	12,85	4 905	67,50	1 428	19,65

Zdroj: ŠÚ SR

Z hľadiska štruktúry obyvateľstva podľa dosiahnutého najvyššieho vzdelania možno konštatovať, že v prípade mesta Šahy prevláda obyvateľstvo s úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou. V kategórii vysokoškolské vzdelanie mesto zaostáva za celoslovenským priemerom, ako aj za krajom, čo je dôsledkom nedostatku pracovným príležitostí pre občanov s vysokoškolským vzdelaním v meste. V Šahách prevláda obyvateľstvo maďarskej národnosti 57,27% a slovenskej národnosti 36,29%. Podľa náboženského vyznania sú Šahy prevažujúco rímsko – katolícke, pričom k tomuto vyznaniu sa hlási približne 70,61% zo všetkých obyvateľov mesta. Evanjelická cirkev augsburgského vyznania má 2,81% zastúpenie. Ostatné konfesie nie sú štatisticky významné a dosahujú spolu len málo nad 1% z obyvateľstva mesta. Bez náboženského vyznania v územnej jednotke mesta Šahy je 15,27% obyvateľov.

Vymedzenie a poloha územia

Mesto Šahy leží na rozhraní Podunajskej nížiny a Ipeľskej kotliny v nadmorskej výške 136 m n. m. Južná rovinná časť je na ľavobrežnej nive Ipľa, východná časť na pravobrežnej nive Ipľa a Krupinice, severná časť na najvýchodnejšom chrbte Ipeľskej pahorkatiny medzi dolinou potokov Krupinica a Olvár. Mesto sa skladá z mestských častí Šahy, Preseľany, Tešmák a Piesky.

Mesto Šahy je vzdialená približne 35 km juhovýchodne od okresného mesta Levice, približne 79 km juhovýchodne od mesta Nitra.

Priemysel

Tradíciu v sídle má najmä strojársky a textilný priemysel. Výroba, pochádzajúca najmä z rokov 1960 - 1990, je koncentrovaná v ucelených areáloch na severnej strane mesta. Na severozápadnej strane je rozsiahly areál Kovomontu (predtým Strojstav). V súčasnosti v oblasti priemyslu percentuálne prevažuje zahraničný kapitál nad domácim. Momentálne v meste pôsobí viacero zahraničných firiem predovšetkým zo strojárenského, nábytkárskeho a textilného priemyslu.

Najväčšími zamestnávateľmi v meste sú v oblasti priemyslu súkromné firmy Fragicslov s.r.o., Hörnlein s.r.o., Westmetal s.r.o., Itimex s.r.o., Fibra s.r.o., Zamperlla s.r.o.. Duvenbeck s.r.o. a v oblasti poskytovania služieb je to firma Hospitale s.r.o.

Poľnohospodárstvo

Vzhľadom na polohu mesta v minulosti prevládala v regióne poľnohospodárska výroba, ktorá má dlhodobú tradíciu. Vďaka svojej polohe, klimatickým a geografickým podmienkam sú Šahy ideálnym prostredím pre poľnohospodársku činnosť. Záujmové

územie, spadá do obilninárskej oblasti, kde tržnou plodinou sú obilniny, krmoviny, technické plodiny a hrozno. Najväčšiu časť katastra sídla tvorí orná pôda, ktorá predstavuje 50,29 % rozlohy; 19,97 % zaberajú lesné pozemky a 12,04 % trvalé trávnaté porasty.

Nezastavané územie je zväčša odlesnené, premenené na ornú pôdu. Funkciu bývalého Jednotného roľníckeho družstva prebralo Poľnohospodárske družstvo akcionárov Ipeľ - Balog nad Ipľom, ktoré obhospodaruje poľnohospodársku pôdu a jeho práca má nízky dopad na kvalitu životného prostredia, kvalitu pôd a podzemných vôd. V katastri Tešmáku (severne od obce) umiestnený výrobný areál „Volnerova pustatina“ s rozlohou 1,5 ha a za Okrúhlym vrchom menší areál ŠM „Lipovec“.

V poľnohospodárskej výrobe má dominantné postavenie rastlinná výroba, s rešpektovaním oblastných špecifík hlavne pokiaľ ide o trvalé kultúry. V poslednom období však klesá produkcia rastlinnej výroby a znižujú sa i stavy hospodárskych zvierat v poľnohospodárskych družstvách. V rastlinnej výrobe prevláda pestovanie pšenice, kukurice, slnečnice a repky olejnatej.

Lesné hospodárstvo

Lesný pôdny fond zaberá takmer 19 % z celkového rozsahu katastrálnych území dotknutého sídla. Je sústredený najmä do severnej časti katastra Tešmaku. Rozprestiera sa po oboch stranách údolia Olvárskeho potoka, najmä na severozápadne orientovaných svahoch Krupinskej pahorkatiny. Dominantnou drevinou je dub, okrem neho sa vyskytujú i hrabové dúbravy a ko prechodný typ lesa dubové lužné jaseniny. Pre údolnú nivu Ipľa sú typické najmä lužné lesy a brehové porasty s miestne lesným charakterom. Lesný pôdny fond obhospodarujú Lesy š.p. Bratislava prostredníctvom Odštepného lesného závodu (OL)) Levice. V rámci OL) Levice pôsobí na území Šahanského katastra Lesná správa Šahy, ktorej územná pôsobnosť sa vzťahuje na Lesný hospodársky celok Šahy.

Služby

Šahy poskytujú širokú škálu služieb zameraných na pokrytie potrieb bývajúceho obyvateľstva a jeho návštevníkov. Väčšina zariadení základnej a vyššej občianskej vybavenosti je koncentrovaná na Hlavnom námestí a priliehajúcej časti ulice SNP. Úroveň vybavenosti službami a ich štruktúra zodpovedá sídelnej veľkosti dotknutého sídla, jeho významu a funkčnej profilácii v založenom systéme osídlenia. Za vyššou vybavenosťou musia obyvatelia mesta Šahy vycestovať do okolitých miest, najmä do okresného mesta Levice.

Infraštruktúra

- školská infraštruktúra

Na území mesta Šahy sa v súčasnosti nachádza päť materských škôl. Štyri sú v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Šahy. Na území mesta Šahy sa nachádza päť základných škôl, z toho tri sú v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta (ZŠ Janka Kráľa, ZŠ Lajosa Pongrácza s VJM, ZŠ Šahy), mimo zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávy je evidovaná Cirkevná ZŠ Ferenca Fegyvernekiho s VJM a Špeciálna ZŠ internátna, ktorej zriaďovateľom je Okresný úrad v Nitre. Na území mesta pôsobí päť stredných škôl – Gymnázium Šahy, Gymnázium s vyučovacím jazykom maďarským, Cirkevné gymnázium F. Fegyvernekiho s vyučovacím jazykom maďarským, Odborné učilište internátne ako organizačná zložka Spojenej špeciálnej školy internátnej, Stredná odborná škola – Szakközépiskola. Stredné školstvo je v

zriaďovateľskej kompetencii VÚC, Nitrianskeho samosprávneho kraja. Charakter základných aj stredných škôl presahuje miestnu pôsobnosť, šahanské školstvo vyrástlo do regionálneho významu.

- zdravotnícka infraštruktúra

Zdravotnícke zariadenia sú buď vo vlastníctve mesta Šahy (bývalá nemocnica), prenajaté alebo aj vo vlastníctve súkromných osôb. Služby bývalej Polikliniky boli zrušené, licencie prešli do pôsobnosti súkromných lekárov. Zdravotnícke zariadenia majú regionálny charakter – slúžia nielen pre viac ako 7 000 obyvateľov mesta, ale aj pre obyvateľov obcí v regióne. Aj v tomto spočíva význam mesta ako regionálneho sídla – poskytuje širšiu škálu služieb pre takmer 20 000 obyvateľov prirodzeného regiónu. V meste pôsobí nemocnica, ktorá však z ekonomických dôvodov bola nútená v posledných rokoch redukovať počet lôžok aj oddelení. V súčasnosti nemocničnú starostlivosť zabezpečuje spoločnosť HOSPITALEs.r.o.

- sociálna infraštruktúra

Mesto Šahy poskytuje pomoc znevýhodneným obyvateľom mesta v niekoľkých oblastiach. Prvou dôležitou formou pomoci je terénna sociálna služba prostredníctvom opatrovateľskej služby. Správe mesta Šahy je tzv. Dom opatrovateľskej služby. Druhou oblasťou, ktorú zastrešuje mesto Šahy v rámci sociálnych služieb, je základné sociálne poradenstvo vykonávané na Mestskom úrade v Šahách. Mesto prevádzkuje Denné centrum seniorov, kde je poskytované sociálne poradenstvo a zabezpečuje sa záujmová činnosť pre seniorov. Mesto Šahy spolupracuje aj s viacerými štátnymi a neštátnymi subjektmi, ktoré taktiež podporujú a pomáhajú sociálne odkázaným občanom mesta.

- dopravná infraštruktúra

Z hľadiska automobilovej dopravy mesto Šahy leží na ceste s označením I/66 v smere Zvolen – Šahy – Budapešť. V budúcnosti je plánované túto trasu rozvíjať ako rýchlostnú komunikáciu R3, jej medzinárodné označenie je E77. Cesta pokračuje cez hraničný prechod v smere Rétság – Vác – Budapešť. Z pohľadu európskej dopravnej siete je táto trasa mimoriadne významná, bude zabezpečovať transeurópske, severo - južné prepojenie Baltského mora s Jadranským. Štátna cesta je vedená naprieč Hlavným námestím, čo spôsobuje obyvateľom vážne problémy. Dôležitým cestným prepojením je štátna cesta I/75, odbáčajúca z cesty I/66 pri Horných Semerovciach, spájajúca Šahy s Novými Zámkami a pokračovaním v smere na Bratislavu. Nezanedbateľná doprava sa realizuje po ceste II/527 v smere Tešmák s pokračovaním na smer Veľký Krtíš ako južná vetva cesty spájajúcej hraničný prechod v Šahách s centrom susedného okresu.

Železničná doprava je zabezpečená prostredníctvom jednokoľajnej neelektrifikovanej železničnej trate č. 153 Zvolen - Šahy - Čata. Železničná stanica Šahy je stanicou koncovou (pre úseky tratí Čata - Šahy a Zvolen - Šahy), koľajový úsek trate za štátnou hranicou, Parassapuszta – Drégelypalánk, bol po roku 1950 postupne demontovaný.

V katastri obce Šahy ani v jeho blízkosti sa nenachádza žiadne letisko na prepravu osôb, iba letiská na poľnohospodárske účely a to: Tekovský Hrádok, Pohronský Ruskov, Plášťovce a Zbrojníky. Najbližšie letisko regionálneho významu sa nachádza v Nitre, ktoré na objednanie obsluhuje aj medzinárodné lety.

Pre rozvoj lodnej dopravy má význam jediná rieka v katastri mesta, ktorá je využívaná na splavovanie, a to rieka Ipeľ. Vzhľadom na jej veľkosť je možné jej používanie len na rekreačnú či športovú plavbu na kajakoch, kanoe, raftoch. Na osobnú a ani nákladnú dopravu nie je rieka využívaná, jej sprieplavnenie je plánované, kvôli prepojeniu s Dunajom.

- technická infraštruktúra

Záujmovým územím katastrálneho územia mesta Šahy prechádzajú všetky potrebné siete technickej infraštruktúry, a to verejný vodovod, rozvod plynu, elektrické vedenie VN a NN, telekomunikačné vedenie a verejná kanalizácia. Odpadové vody sú odvádzané na mestskú ČOV a odtiaľ po prečistení do vodného recipientu.

- infraštruktúra odpadového hospodárstva

Zber, prepravu a zneškodňovanie komunálnych odpadov na území mesta zabezpečujú Technické služby mesta Šahy. V meste je realizovaný separovaný zber. Na území mesta sa nenachádza spaľovňa odpadov.

Kultúrne a historické hodnoty a pamiatky

Na rozdiel od iných podobných sídiel, sa v centre mesta Šahy podarilo zachovať štruktúru a charakter obchodníckych domov z obdobia na prelome 19. a 20. storočia. Tým si bývalé župné centrum zachovalo svojrázny genius loci, čo je predpokladom na vytvorenie funkčného a štýlového mestského centra, ktoré by zvýšilo atraktivitu mesta z hľadiska cestovného ruchu.

Na území mesta Šahy sa nachádzajú hodnotné sakrálne pamiatky, ktorých využitie je v dôsledku chýbajúcich zdrojov na ich rekonštrukciu značne obmedzené. Významnú kultúrno-historickú hodnotu predstavuje premonštrátsky kláštor pri rímsko-katolíckom kostole. Budova kláštora a pozemok patrí rožňavskej kapitule, ktorej ich darovala panovníčka Mária Terézia. V minulosti boli tieto majetky zdrojom sváru medzi mestom a rožňavskou kapitulou, v súčasnosti spôsobuje problém najmä to, že cirkev nedisponuje dostatočnými zdrojmi na obnovu týchto pamiatok. Do tejto kategórie kultúrneho dedičstva stavebného charakteru patria barokový rímsko-katolícky farský kostol, neogotický evanjelický kostol a dve synagógy: ortodoxná z roku 1929 a neologická z roku 1856, ktorá bola v blízkej minulosti obnovená a slúži na kultúrne účely (MenoraSaag Centrum Artis).

K ďalším vzácnym stavbám v kategórii kultúrneho dedičstva patrí klasicistická radnica – bývalý župný dom, socha Panny Márie z roku 1859, Hontianska kalvária, historické budovy na Hlavnom námestí, Hontianske múzeum a Galéria Ľudovíta Simonyiho, bývalá budova Hontianskeho kasína (v súčasnosti cirkevná škola). Zaujímavý je aj neologický (pochovaný je tu zakladateľ piešťanských kúpeľov Alexander Winter) a ortodoxný židovský cintorín. V mestskom cintoríne sa nachádza tiež veľa hrobov, ktoré sú miestami odpočinku významných osobností, alebo majú vysokú estetickú hodnotu.

Rekreácia a cestovný ruch

V meste sú vybudované reštauračné zariadenia, ktoré poskytujú každodenné stravovanie, ale aj možnosť usporiadania rodinných osláv, svadieb, stužkových a iných osláv. Ubytovanie poskytujú dva hotely a jedno kempingové zariadenie. V prípade, že by sa v meste rozvinul cestovný ruch, bolo by nutné rozšíriť ubytovacie kapacity. V súčasnosti v meste nie sú ubytovacie možnosti v súkromných rodinných domoch.

Mesto má bohatú históriu a dostatok historických budov, ktoré by mohli slúžiť ako objekty záujmu pre turistov. Žiaľ všetky by si vyžadovali rekonštrukciu, aby sa zvýšila ich atraktivita. V katastri mesta je dostatok lesov, kde by bolo možné vybudovať viac turistických, náučných chodníkov.

Archeologické lokality územia

Mesto Šahy bolo osídlené už v paleolite. Na území mesta je archeologicky doložené paleolitické sídlisko s aurignackou industriou, sídlisko zo staršej doby bronzovej, leténske sídlisko a pohrebisko a slovanské sídlisko z 9. storočia.

4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

Environmentálna regionalizácia SR vymedzila kvalitu životného prostredia na základe komplexného hodnotenia stavu jednotlivých zložiek prostredia. V priemyselne a poľnohospodársky využívanom území je primárnym stresovým faktorom práve priemyselná a poľnohospodárska výroba so sekundárnymi aspektmi (reziduálne znečisťovanie pôdy, vody), zvýšená prašnosť, nedostatok zelene, čo má za následok zníženie stupňa ekologickej stability v krajine.

Znečistenie vodných tokov

Znečistenie povrchových vôd

Kvalita povrchových vôd je ovplyvňovaná jednak bodovými zdrojmi znečisťovania a na druhej strane rozptýlenými zdrojmi znečisťovania povrchových vôd. Bodové zdroje znečisťovania predstavujú sústredene vypúšťanie odpadových vôd do recipientov (kanalizačne systémy, výpuste ČOV, výpuste z poľnohospodárskych prevádzok, priemyselných areálov, turistické a rekreačne zariadenia a pod.). Pri týchto zdrojoch znečistenia je možná identifikácia pôvodcu, určenie jeho základných charakteristík ako režim vypúšťania, množstvo a akosť vypúšťaných vôd v časových reláciách. Rozptýlene zdroje znečisťovania podľa ich pôvodu pôsobia trvalo, alebo občas a ich veľkosť a vplyv na akosť vôd je podmienená ešte celým radom spolupôsobiacich faktorov. Zdrojmi plošného znečistenia sú predovšetkým: poľnohospodárstvo, skládky a odkaliská, splachy zo spevnených plôch, splachy z komunikácii, znečistene zrážkové vody, znečistene závlahové vody.

Znečistenie podzemných vôd

Kvalita podzemných vôd je v dotknutej území mesta Šahy sú látky prenikajúce z poľnohospodárskej činnosti, ako organické odpady, roztoky minerálnych hnojív, pesticídnych látok, organických hnojív, humínových kyselín a močovky. Ďalším významným zdrojom znečisťovania je energetický priemysel a tepelné hospodárstvo a samozrejme sídla.

Ovzdušie

Dotknuté územie mesta Šahy nepatrí z hľadiska čistoty ovzdušia k zvlášť zaťaženým oblastiam, nakoľko je väčšiu časť roka dostatočne prevetrávané, následkom čoho prichádza k pomerne rýchlemu a účinnému rozptylu emisií. K hlavným zdrojom znečistenia patria najmä technologické a palivovo-energetické zdroje znečisťovania ovzdušia, automobilová doprava a lokálne individuálne malé zdroje znečisťovania ovzdušia priamo v meste.

Imisná situácia je viazaná na ročné obdobia, pričom rizikovými faktormi sú hlavne poľnohospodárske aktivity a vykurovacia sezóna, kedy zase dochádza k zvýšenej emisii znečisťujúcich látok z energetických zdrojov.

V dotknutom území na severozápadnom okraji mesta Šahy sú hlavnými zdrojmi znečisťovania ovzdušia energetické zdroje v danej lokalite Kotolňa na drevný odpad Fibra s.r.o.,, Kotolňa Pekáreň Mlyn a pekárne u Sleziakov s.r.o., Kotolňa)Š cirkevná, Kotolňa Severná, Kotolňa Stred a Kotolňa Sever ENERGO – BYTOS s.r.o., Kotolňa ITIMEX a.s., Kotolňa OSBD Levice, Kotolňa SOŠ Šahy a PK Gymnázium Šahy ENERGO-SK, a.s., ku ktorým sa pripájajú technologické stacionárne zdroje ČS PH SCHELL (ELIS plus) a TAM (T a M trans spedition), doprava na priľahlých komunikáciách (cesta I/66 (E77), III/1556, miestne a obslužné komunikácie), prenos)L z okolitých ZZO (Kotolňa Tabáň ENERGO – BYTOS s.r.o., ČOV Šahy ZVS a.s., Prečerpávacia stanica ropy č.4 Hrkovce

TRANSPETROL, a.s. a Spoločnosť pre skladovanie a.s.). V mimovegetačnom období je orná pôda zdrojom sekundárnej prašnosti.

Znečistenie pôd a horninového prostredia

Podľa klasifikácie územia SR podľa stupňa kontaminácie pôd nie je riešené územie zaradené do niektorej z kategórií rizikovej oblasti kontaminovaných pôd. Pôdy v záujmovom území patria medzi relatívne čisté pôdy. Zvýšená koncentrácia rizikových látok v pôde riešeného územia sa nezistila.

Vo východnej časti záujmového územia pôda nie je náchylná na vodnú eróziu, resp. sa tu môže prejavovať iba slabá vodná erózia, môže sa tu prejavovať primárna a sekundárna kompakcia pôdy, stupeň inaktivácie a transportu organických kontaminantov je stredný. V západnej časti záujmového územia je potenciálne riziko silnej vodnej erózie, pôda je bez kompakcie, neprichádza tu ani k veternej erózii a inaktivácia organických kontaminantov je nízka s vysokým stupňom ich transportu.

V záujmovom území neboli vykonávané podrobnejšie prieskumy znečistenia horninového prostredia a kvality pôdy z hľadiska možnej kontaminácie. V záujmovom území nie sú indície jeho znečistenia. Potenciálnymi zdrojmi by mohli byť priesaky z poľnohospodárskej činnosti, úniky z kanalizácie a septikov ako aj z prevádzok priemyselnej výroby.

Rastlinstvo a živočíšstvo

Biotické prostredie územia je silne pretvorené, s prevahou agrárnych ekosystémov. Širšie okolie lokality, so zastavanými plochami priemyselných prevádzok a veľkoblokovej ornej pôdy na okraji mestskej zástavby podmieňuje nízku biodiverzitu a ekologickú významnosť územia a poskytuje málo vhodné životné podmienky pre živočíšstvo. Rozmiestnenie a migráciu živočíchov negatívne ovplyvňujú aj okolité technické prvky - cesty, železnica a prevádzky priemyselnej výroby.

Rastlinstvo i živočíšstvo je vytlačené do miest s menšou degradáciou pôvodných biotopov viažucich sa k vodným tokom, resp. do oblastí krovinatých lemov.

Hluk

Hluk je nežiaduci a škodlivý jav, ktorý nepriaznivo pôsobí na zdravotný stav obyvateľstva ako aj na prírodné prostredie. Preto je vyhodnotenie hlukovej situácie jednou z položiek komunálnej hygieny a je významné aj z hľadiska zabezpečenia predpokladov pre ochranu prírody a krajiny. Najvýznamnejším zdrojom hluku v prostredí mesta Šahy je železničná doprava a automobilová doprava na priľahlých dopravných komunikáciách. Významnými zdrojmi sú aj štandardné individuálne a verejné činnosti v obytnom území, hospodársko-výrobné prevádzky.

Zdravie obyvateľstva

Zdravotný stav obyvateľstva je ovplyvňovaný rôznymi faktormi. Medzi hlavné faktory patrí kvalita životného prostredia, ekonomická a sociálna situácia, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti a výživové návyky. Vplyv životného prostredia na zdravotný stav

obyvateľstva sa odhaduje na 15 – 20 %. Určenie podielu kontaminácie životného prostredia na vývoj zdravotného stavu však nie je jednoduché. Pohoda a kvalita života sú atribúty života človeka, spojené s objektívnymi javmi vonkajšieho prostredia ľudí a zároveň aj so subjektívnymi javmi ich „vnútorného prostredia“, charakterizovaného ich zdravotným stavom a psychikou. Základným ukazovateľom životných podmienok je stredná dĺžka života.

Zdravie je definované ako stav úplnej telesnej, duševnej a sociálnej pohody, je výsledkom vzťahov medzi ľudským organizmom a sociálno-ekonomickými, fyzikálnymi, chemickými a biologickými faktormi životného prostredia, pracovného prostredia a spôsobom života. K základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, odrážajúcich ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky, patrí úmrtnosť – mortalita. Na chorobnosti a úmrtnosti obyvateľstva v okrese Levice sa výraznou mierou podieľa úmrtnosť na ochorenie obehovej sústavy, predovšetkým ischemické choroby srdca a nádorové ochorenia.

Päť najčastejších príčin smrti: kardiovaskulárne ochorenia, zhubné nádory, vonkajšie príčiny (poranenia, otravy, vraždy, samovraždy a pod.), choroby dýchacej sústavy a ochorenia tráviacej sústavy, majú za následok 90- 95 percent všetkých úmrtí. Z hľadiska chorobnosti v poslednom období je dôležité upozorniť na zaznamenaný nárast alergických ochorení.

Hodnotenie zdravotného stavu obyvateľov v priemere za veľké či menšie územné celky je pomerne zložité, pretože zdravie nie je iba neprítomnosť choroby, zdravotný stav je výslednicou fyzického, psychického a sociálneho zdravia. Podľa viacerých zdrojov má rozhodujúci vplyv životný štýl a správanie, nasledované životným prostredím, genetickými a biologickými faktormi a zdravotníckymi službami.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

1. Požiadavky na vstupy

Záber pôdy

Pri zriadení zariadenia na zhodnocovanie ostatných odpadov Šahy nedôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy ani lesného pôdneho fondu, lebo činnosť sa realizuje v existujúcich priestoroch na parcele charakterizovanej ako ostatná plocha, v katastrálnom území mesta Šahy. Plocha je spevnená, oplotená a vybavená uzamykateľnou bránou a zabezpečená kamerovým systémom.

Realizáciou navrhovanej činnosti dochádza k využitiu existujúcich plôch, ktoré sú vo vlastníctve navrhovateľa. Nedochádza k budovaniu stavebných objektov, ani k iným stavebným úpravám.

Spotreba vody

Posudzovaný areál zariadenia na zhodnocovanie ostatných odpadov Šahy je napojený na vodovodnú prípojku. V prípade požiaru budú použité hasiace prístroje rozmiestnené podľa poplachových smerníc. Technológia zberu odpadov nevyžaduje technologickú vodu. Splaškové odpadové vody sú zaústené do verejnej kanalizácie. Prevádzka bude spĺňať ostatné náležitosti v súlade s nariadením vlády SR č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko a nariadenie vlády SR č. 354/2006 Z. z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu.

Spotreba energií a palív

Prevádzka je napojená na elektrickú prípojku. Pri prevádzke sa uvažuje so spotrebou elektrickej energie pre chod kancelárie a osvetlenia. Nepredpokladá sa zvýšená spotreba elektrickej energie.

Spotreba tepla

So spotrebou tepla sa počíta len v rámci vykurovania prevádzkových priestorov pre zamestnanca prevádzky.

Dopravná a iná infraštruktúra

Predmetnou činnosťou zariadenia na zhodnocovanie ostatných odpadov Šahy nebude zmenená dopravná infraštruktúra mesta Šahy. Bude sa využívať existujúca komunikácia. Príjazdová cesta do areálu je vybudovaná a využívaná.

Nároky na pracovné sily

Navrhovanou činnosťou sa predpokladá prijímanie nových zamestnancov, nakoľko vybudovaním zariadenia na zber odpadov vznikne požiadavka na vytvorenie dvoch pracovných miest. Pracovníci budú odborne zaškolený.

Odpady vstupujúce do zariadenia

Tab. č. 5 *Odpady vstupujúce do zariadenia*

Katalógové číslo	Názov odpadu	kategória
02 01 04	odpadové plasty (okrem obalov)	**O**
07 02 13	odpadový plast	**O**
12 01 05	hobliny a triesky z plastov	**O**
15 01 02	obaly z plastov	**O**
16 01 19	plasty	**O**
17 02 03	plasty	**O**
19 12 04	plasty a guma	**O**
20 01 39	plasty	**O**

Zaradené v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov

2. Údaje o výstupoch

Zdroje znečistenia ovzdušia

Emisie počas rekonštrukcie prevádzky sa nepredpokladajú. V zariadení sa bude vykonávať výlučne zhodnocovania ostatných odpadov z plastov, pri ktorom sa plastový odpad pomocou vysokozdvižného vozíka prenesie na samotnú recykláciu. Následne sa budú plastové odpady cez násypné zariadenie dávkovať do linky (extrúdera), kde sa pri teplote max. 170 °C zmenia na pastovitú hmotu, ktorá sa bude dávkovať do nerezových prefabrikovaných foriem (cez kruhový otvor) budúceho výrobku. Na základe uvedeného preto nie je predpoklad úniku žiadnych škodlivín do ovzdušia. Navrhovaná prevádzka neovplyvní znečistenie ovzdušia nad prípustnú mieru, a tým ani zdravotný stav obyvateľstva mesta Šahy ani širšieho okolia.

Odpadové vody

Činnosť v zariadení na zhodnocovanie ostatných odpadov Šahy nebude mať vplyv na povrchový vodný tok ani na podzemné vody. Technologické odpadové vody z prevádzky zariadenia nevznikajú. Splašková voda bude vznikať zo sociálnych zariadení. Odpadové vody v rámci posudzovaného areálu sú odvádzané do verejnej kanalizácie. Sociálne zariadenie je vybudované v areály navrhovateľa. Činnosť v zariadení nebude mať vplyv na povrchový vodný tok ani na podzemné vody.

Odpady

Odpady nebudú vznikať nakoľko v prípade navrhovanej činnosti sa jedná výlučne o technológiu zhodnocovania ostatných odpadov z plastov.

Odpady vznikajúce počas prevádzky

Odpady, ktoré môžu vznikať počas prevádzkovania na zhodnocovanie ostatných odpadov Šahy sú uvedené v tab. č. 6.

Tab. č. 6 *Predpokladané druhy odpadov vznikajúce počas prevádzky*

Druh odpadu	Názov odpadu	Kategória	Zhodnotenie	Zneškodnenie
150110	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami	**N**	**-**	**D1** uloženie na skládku odpadov
150202	Absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami	**N**	**-**	**D1** uloženie na skládku odpadov
200121	Žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	**N**	**R4** Recyklácia alebo spätné získavanie kovov	**-**
200301	Zmesový komunálny odpad	-	**-**	**D1** uloženie na skládku odpadov

Spôsob nakladania s odpadmi

Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch definuje spôsoby nakladania s odpadmi a to je zhodnocovanie odpadov činnosťami R1 až R13 a zneškodňovanie odpadov činnosťami D1 až D15.

S odpadmi vznikajúcimi počas prevádzky bude nakladané v súlade s platnými právnymi predpismi v oblasti odpadového hospodárstva. Vzniknuté odpady budú zhromažďované a utriedene podľa jednotlivých druhov v zmysle ustanovení zákona o odpadoch a príslušných vykonávacích právnych predpisov. Nebezpečné odpady budú označené identifikačnými listami nebezpečných odpadov.

Vzniknutý odpad bude zhodnocovaný, resp. zneškodňovaný v súlade s platnými predpismi v odpadovom hospodárstve v najbližšom vhodnom zariadení na zhodnotenie, resp. zneškodnenie odpadu.

Zdroje hluku a vibrácií

Počas prevádzky zariadenia na zhodnocovanie ostatných odpadov Šahy sa neočakáva zvýšená hladina hluku. Hluk môže vznikať z dôvodu manipulačnej činnosti z big-bagmi, v ktorých budú ostatné odpady zhromažďované a pri dopravnej premávke automobilov. Uvedené zdroje ako aj zdroje hluku zo samotného zhodnocovania ostatných odpadov z plastov neovplyvnia významným spôsobom kvalitu života v meste Šahy.

Navrhovateľ bude dodržiavať počas prevádzky zariadenia zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášku MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

Z hľadiska kategorizácie územia je možné posudzované územie zariadenia zaradiť do IV. kategórie chránených území s prípustnou hodnotou hluku 70 dB cez deň, večer a 70 dB v noci – viď tab. č. 7. Ekvivalentná hladina hluku v území umiestnenia navrhovanej činnosti v súčasnosti nepresahuje prípustnú hladinu hluku stanovenú pre IV. kategóriu chránených území. Z hľadiska šírenia hluku za hranice areálu nie je predpoklad prekročenia prípustnej hladiny hluku.

Tab. č. 7 *Kategorizácia územia*

Kategória územia	Opis chráneného územia	Ref. čas. inter.	Prípustné hodnoty [a] (dB)				
			Hluk z dopravy				Hluk z iných zdrojov $L_{Aeq, p}$
			Pozemná a vodná doprava [b] [c] $L_{Aeq, p}$	Železničné dráhy [c] $L_{Aeq, p}$	Letecká doprava		
					$L_{Aeq, p}$	$L_{ASmax, p}$	
I.	Územie s osobitnou ochranou pred hlukom (napríklad kúpeľné miesta, [10] kúpeľné a liečebné areály).	deň večer noc	45 45 40	45 45 40	50 50 40	- - 60	45 45 40
II.	Priestor pred oknami obytných	deň večer	50 50	50 50	55 55	- -	50 50
	miestností bytových a rodinných domov, priestor pred oknami chránených miestností školských budov, zdravotníckych zariadení a iných chránených objektov, [d] vonkajší priestor v obytnom a rekreačnom území.	noc	45	45	45	65	45
III.	Územie ako v kategórii II v okolí diaľnic, ciest I. a II. triedy, miestnych komunikácií s hromadnou dopravou, železničných dráh a letísk, [9] [11] mestské centrá.	deň večer noc	60 60 50	60 60 55	60 60 50	- - 75	50 50 45

IV.	Územie bez obytnej funkcie a bez chránených vonkajších priestorov, výrobné zóny, priemyselné parky, areály závodov.	deň večer noc	70 70 70	70 70 70	70 70 70	- - 95	70 70 70

Poznámky k tabuľke:
a) Prípustné hodnoty platia pre suchý povrch vozovky a nezasnežený terén. Ak ide o sezónne zariadenia, hluk sa hodnotí pri podmienkach, ktoré je možné pri ich prevádzke predpokladať.
b) Pozemná doprava je doprava na pozemných komunikáciách vrátane električkovej dopravy. 11)
c) Zastávky miestnej hromadnej dopravy, autobusovej, železničnej, vodnej dopravy a stanovištia taxislužieb určené iba na nastupovanie a vystupovanie osôb sa hodnotia ako súčasť pozemnej a vodnej dopravy.
d) Prípustné hodnoty pred fasádou nebytových objektov sa uplatňujú v čase ich používania (napríklad školy počas vyučovania).

V rámci prevádzky navrhovanej činnosti zariadenia na zhodnocovanie ostatných odpadov Šahy bude potrebné dodržiavať ustanovenia zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákona č. 170/2009 Z. z. o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 126/2006 Z. z. o verejnom zdravotníctve v znení neskorších predpisov.

Zdroje žiarenia, tepla a zápachu

Zariadenie nebude zdrojom žiarenia, tepla ani zápachu.

Iné očakávané vplyvy

Žiadne ďalšie vplyvy sa nepredpokladajú.

3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Predpokladané vplyvy na životné prostredie predstavujú vplyvy vyvolané činnosťami súvisiacimi s realizáciou zámeru činnosti zariadenia na zhodnocovanie ostatných odpadov Šahy.

Vplyvy na obyvateľstvo

Trvale obývané objekty sa nenachádzajú v blízkosti areálu navrhovanej činnosti. Negatívne vplyvy je možné očakávať priamo v areáli v dôsledku zvýšenej frekvencie dopravy na príjazdovej komunikácii po uvedení do prevádzky a to zvýšením sekundárnej prašnosti, emisií znečisťujúcich látok a hluku z dopravy. Pri samotnej prevádzke zariadenia budú mierne zvýšené hladiny hluku a prašnosti, Zariadenie nebude prevádzkované v nočných hodinách. Úroveň hluku, ktorá je produkovaná prevádzkovaním zariadenia na na zhodnocovanie ostatných odpadov Šahy, je hodnotené zvýšenie hlukových hladín vzhľadom na situovanie prevádzky ako nepriame a málo významné. Pozitívne vplyv sa prejavia najmä

v socio-ekonomickej oblasti rozšírením ponuky pracovného miesta ako aj zvýšenej miere zhodnocovanie odpadov v súlade s platným POH SR, ako aj prevádzkou zariadenia, kde budú ostatné odpady zhodnocované v zmysle hierarchie odpadového hospodárstva. Zhodnocovaním odpadov sa dosiahne ich opätovne použitie, čo šetrí prírodné zdroje a je plne s súlade s obehovým hospodárstvom. Vyššie uvedené vplyvy však možno hodnotiť v celkovom kontexte ako málo významné.

Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Horninové prostredie

Kontaminácia horninového prostredia počas výstavby a užívania objektov je málo pravdepodobná a to iba pri havarijných situáciách, ku ktorým by pri dodržaní všetkých bezpečnostných predpisov nemalo dôjsť. Navrhnuté technické riešenia zabezpečenie podláh a plôch bude v areáli zamerané na ochranu podzemných vôd a horninového prostredia a budú na dostatočnej technickej úrovni. Pri dodržiavaní technologických postupov a miest manipulácie s odpadmi, by nemalo dôjsť k situáciám, ktoré ohrozia horninové prostredie. Navrhované činnosť bude prebiehať najmä na zabezpečených miestach v rámci existujúceho areálu prevádzky navrhovateľa. Vplyv na horninové prostredie počas prevádzky zariadenia sa hodnotí ako zanedbateľný a predstavuje len potenciálne riziká ohrozenia horninového prostredia v prípade havarijných únikov znečisťujúcich látok mimo zabezpečené priestory.

Nerastné suroviny

V dotknutom území ani v jeho okolí sa nenachádza žiadne ťažené ani výhľadové ložisko nerastných surovín. Vplyvy sú nulové.

Geodynamické javy a geomorfologické pomery

Vplyvy na geodynamické javy a geomorfologické pomery sú nulové.

Vplyvy na pôdu

Zámer bude realizovaný v priemyselnej zóne, plochy boli vyňaté z poľnohospodárskeho pôdneho fondu a budú zastavané priemyselnými objektami. Vplyvy sú nulové.

Vplyvy na klimatické pomery

Realizáciou a prevádzkou navrhovanej činnosti nedôjde k významným zmenám mikroklímy. Vplyvy sú zanedbateľné.

Vplyvy na ovzdušie

Vzhľadom na funkčné využívanie riešeného územia, výstupy a charakter činnosti, nie je dôvodné očakávať zmeny kvality ovzdušia v celom priestore v rámci štandardnej prevádzky. Prírastok emisií z automobilovej dopravy a prevádzky v dotknutom území nebude tak významný, aby výrazne ovplyvnil kvalitu jeho ovzdušia v porovnaní so súčasným stavom.

Činnosť je navrhovaná tak, aby v maximálnej možnej miere eliminovala vplyvy na ovzdušie a miestnu klímu a jej vplyv v celkovom kontexte možno charakterizovať málo významný.

Vplyvy na vodné pomery

Navrhnuté riešenia na ochranu vodných pomerov v lokalite sú na dostatočnej technickej úrovni. Predpokladá sa, že prevádzka navrhovaného zariadenia neovplyvní negatívne hydrologické a hydrogeologické pomery dotknutého územia a nebude mať výrazne negatívny vplyv na kvalitatívno-kvantitatívne pomery povrchových a podzemných vôd. Vplyv možno hodnotiť ako negatívny, ale zanedbateľný a predstavuje skôr potenciálne riziká ohrozenia podzemných a povrchových vôd v prípade havarijných únikov škodlivých látok mimo zabezpečené plochy a priestory.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Realizácia činnosti si nevyžiada výrub drevín. V hodnotenom území sa nevyskytujú chránené, vzácne a ohrozené druhy rastlín a živočíchov ani ich biotopy. Územím neprechádzajú migračné koridory živočíchov. Vplyvy na chránené, vzácne a ohrozené druhy rastlín a živočíchov a ich biotopy sú zanedbateľné.

Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, krajinný obraz

Využitie územia nie je v rozpore s územným plánom mesta Šahy. Navrhovaná činnosť bude realizovaná v jestvujúcom v súčasnosti nevyužívanom priemyselnom areáli, čo zabezpečí, že štruktúra, využívanie krajiny, ani krajinný obraz sa oproti súčasnému stavu meniť nebude. Krajinný obraz v dotknutom území sa nezmení. Vplyvy na krajinu hodnotíme ako nulové.

Vplyvy na dopravu

Areál má dobré dopravné napojenie na verejné komunikácie. Z pohľadu hluku a vibrácií vznikajúcich pri prevádzke sa očakáva v navrhovanom zariadení zvýšená hladina hluku, z dôvodu nakladania s odpadmi a zvýšenej dopravnej premávke automobilov, ktoré majú prístup do zariadenia. Dopravná zaťaženosť po uvedení zariadenia do prevádzky sa predpokladá v rozsahu cca 3 prejazdov nákladných vozidiel denne. Nakoľko sa navrhovaná činnosť nachádza v jestvujúcom priemyselnom areáli je toto územie na predpokladané zaťaženie nákladnou dopravou pripravené.

Dopravná obsluha v rámci areálu sa bude vykonávať po jestvujúcich komunikáciách v areáli. Navrhovanou činnosťou nevznikne požiadavka na budovanie, alebo rekonštrukciu jestvujúcich štátnych, resp. areálových komunikácií, ani parkovacích plôch. Parkovanie nákladných áut, ako aj vozidiel zamestnancov prevádzky bude zabezpečené na jestvujúcich spevnených plochách v areáli prevádzky. Navrhovaná činnosť si nevyžiada budovanie nových parkovacích miest, nakoľko súčasný stav bude dostatočne vyhovujúci aj pri spustení prevádzky novej činnosti v rámci jestvujúcich plôch v areáli navrhovateľa. V prípade nutnosti rekonštrukcie parkovísk pre osobné vozidlá, budú využité materiály zo zhodnocovaných odpadov, ktorá zabezpečí priesakovú plochu

a znížia tepelné napätie v danom území. Vplyv na intenzitu dopravy v širšom okolí lokality hodnotíme v celkovom kontexte ako zanedbateľný.

Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma

Areál nezasahuje do chránených vtáčích území, území európskeho významu ani súvislej európskej sústavy chránených území NATURA 2000. Nezasahuje do veľkoplošných ani maloplošných chránených území prírody. Územie, v ktorom sa činnosť navrhuje sa nachádza v 1. stupni ochrany podľa zák. č. 543/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Dotknuté územie nezasahuje do žiadneho z prvkov RÚSES, preto realizácia zámeru nebude mať negatívny vplyv na prvky RÚSES.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

Na území dotknutom realizáciou zámeru sa nenachádzajú objekty zapísané v Štátnom zozname pamiatok. Nepredpokladá sa priamy vplyv zámeru na pamiatkovo chránené objekty.

Vplyvy na archeologické náleziská

Na území dotknutom realizáciou zámeru sa nenachádzajú archeologické náleziská. Nepredpokladá sa priamy vplyv zámeru na archeologické náleziská.

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Na území dotknutom realizáciou zámeru sa nenachádzajú paleontologické náleziská a významné geologické lokality. Nepredpokladá sa priamy vplyv zámeru na paleontologické náleziská a významné geologické lokality.

Vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy

Nepredpokladá sa priamy vplyv zámeru na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy.

Vplyvy na hlukovú situáciu

Vplyvy na hlukovú situáciu budú minimálne. Hlukovú situáciu bude ovplyvňovať prevádzka dopravy a hluk spôsobený manipuláciou s odpadmi. Denne sa počas navrhovanej prevádzky predpokladá dopravné zaťaženie priľahlých komunikácií cca 3 osobnými vozidlami a 3 nákladnými autami. Táto prevádzka hlukovú situáciu v hodnotenej lokalite v podstate nezmení.

V rámci prevádzky navrhovanej činnosti bude potrebné dodržiavať ustanovenia zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí, zákona č. 2/2005 Z. z. o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov a NV SR č. 115/2006 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku.

Iné vplyvy

Iné vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie sa nepredpokladajú.

Prevádzkové riziká a ich možný vplyv na územie

Príprava navrhovanej činnosti sa bude riadiť technologickými predpismi a normami. Riziká počas prípravy vyplývajú z charakteru práce (práce s mechanizmami a zariadeniami). Riziká je možné eliminovať dôsledným dodržiavaním podmienok bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Dôležité sú podmienky požiarnej ochrany a prístup k objektom v prípade použitia požiarnej techniky po spevnených prístupových plochách. Vzhľadom na charakter prevádzky a technické riešenie areálu nie je reálny predpoklad vzniku havárií s negatívnym vplyvom na životné prostredie.

Potenciálne riziká počas prevádzky navrhovanej činnosti v prípade poškodenia alebo ohrozenia životného prostredia je možné špecifikovať v rozsahu a pravdepodobnosti výskytu a to únik škodlivých látok do prostredia, havárie, výbuchu plynu, úder bleskom, požiaru a nebezpečenstva dopravných kolízií.
Vzhľadom k tomu k vzniku havárie môže dôjsť len pôsobením vonkajších činiteľov alebo obzvlášť neopatrnou a nezodpovednou manipuláciou, pohybom strojov a vozidiel v areáli zariadenia. Riziká technického pôvodu je možné eliminovať pri dodržaní všetkých stavebných, prevádzkových, organizačných, požiarnych a bezpečnostných predpisov.

Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou činnosti v skúmanom území neboli identifikované.

Komplexné posúdenie vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Vplyvy počas prevádzky zariadenia budú mať charakter dlhodobý a trvalý, ale z celkového pohľadu bude málo významný. Na základe predchádzajúceho hodnotenia vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia sa nepredpokladá významné negatívne synergické a kumulatívne pôsobenie navrhovanej činnosti na zložky životného prostredia, ktoré by malo negatívne dopady na zdravie obyvateľov.

Popisované negatívne vplyvy budú hlboko pod limitmi a rámcami určenými legislatívou.

4. Hodnotenie zdravotných rizík

Hodnotenie zdravotných rizík predstavuje odhad miery závažnosti záťaže ľudskej populácie vystavenej zdraviu škodlivým faktorom životných podmienok a pracovných podmienok a spôsobu života s cieľom znížiť zdravotné riziká.

Vplyv činnosti na zdravotný stav obyvateľstva by sa mohol prejaviť pri výraznom negatívnom ovplyvnení základných zložiek životného prostredia (ovzdušie, voda, pôda), ako aj priamymi vplyvmi ako sú napr. zvýšená prašnosť, hluk, vibrácie a pod. Z hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti vyplýva, že predpokladané vplyvy nie sú natoľko významné, aby ovplyvnili zdravotný stav obyvateľstva, alebo vyvolali následné zdravotné riziká.

Zariadenie nebude produkovať emisie nad rámec platných emisných limitov príslušných znečisťujúcich látok v ovzduší, nebude produkovať znečistené vody nad rámec platných limitov znečisťujúcich látok vypúšťaných do povrchových tokov. Nebude produkovať ani iné toxické alebo inak škodlivé výstupy, ktorých koncentrácie by mohli ohroziť zdravie a hygienické pomery dotknutého obyvateľstva. Nové mobilné zdroje hluku – prejazdy automobilov, ktoré sa očakávajú v súvislosti s prevádzkou navrhovanej činnosti budú produkovať nepravidelné hlukové emisie. Vzhľadom na rozsah predpokladanej dopravy však považujeme jej vplyv za zanedbateľný.

Zdravotné riziká vyvolané realizáciou zámeru hodnotíme ako zanedbateľné až nulové. V zariadení sa budú dodržiavať príslušné normy ochrany zdravotného stavu zamestnancov, hodnoty rizikových parametrov a nebudú sa prekračovať platné limity.

5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia

Navrhovaná činnosť nezasahuje do chránených vtáčích území, území európskeho významu ani súvislej európskej sústavy chránených území NATURA 2000. Nezasahuje do veľkoplošných ani maloplošných chránených území prírody. Územie, v ktorom sa činnosť navrhuje sa nachádza v 1. stupni ochrany podľa zák. č. 543/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov. Navrhovaná činnosť nezasahuje žiadny z prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability. V súčasnosti sa v širšom okolí nachádzajú zastavané plochy a biotopy poľnohospodárskych monokultúr, pre ktoré je charakteristická pomerne nízka biodiverzita. Posudzované plochy areálu nie sú z fytocenologického ani botanického hľadiska významnou, resp. hodnotnou lokalitou. Vzhľadom na charakter biotopu priamo na riešené územie nie sú viazané žiadne významné druhy živočíchov. Pretože sa činnosť bude vykonávať v jestvujúcom areáli vplyv na biodiverzitu bude nulový.

6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

Vplyvy navrhovaného zámeru z hľadiska významnosti a časového priebehu pôsobenia je potrebné hodnotiť pre časový horizont výstavby a samostatne pre obdobie prevádzky. Za najzávažnejší dopad možno označiť produkciu hluku a prašnosti pri prevádzke zariadenia. Posúdenie všetkých očakávaných vplyvov prevádzky navrhovanej činnosti z hľadiska významnosti a časového pôsobenia obsahuje nasledujúca tabuľka.

Tab. č. 8 *Sumarizácia vplyvov*

Vplyvy na životné prostredie	bez vplyvu	pozitívny	negatívny	priamy	nepriamy	krátkodobý	dlhodobý	trvalý	dočasný
Vplyvy počas rekonštrukcie									
Biotopy	■								
Hluk			■				■	■	
Ovzdušie			■				■	■	
Pôda	■								
Voda	■								
Horninové prostredie	■								
ÚSES	■								
Scenéria krajiny	■								
Chránené územia	■								
Kultúrne pamiatky	■								
Doprava			■				■	■	
Infraštruktúra			■				■	■	
Poľnohospodárstvo	■								
Lesné hospodárstvo	■								
Obyvateľstvo			■				■	■	
Pracovné príležitosti		■					■	■	

7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

V rámci prevádzkovania zariadenia na zhodnocovanie ostatných odpadov Šahy a vykonávania navrhovanej činnosti na určenom mieste nebudú vytvárané žiadne vplyvy presahujúce štátne hranice Slovenskej republiky.

8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

Medzi vyvolané súvislosti patria všetky aktivity, stavby a s nimi spojené okolnosti, ktoré vzniknú v kontexte s realizáciou činnosti v prírodnom, sociálnom i hospodárskom prostredí. V čase spracovania zámeru podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nám neboli známe žiadne iné súvislosti, ktoré by mohli mať vplyv na okolité životné prostredie.

9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

Riziká počas stavebných úprav

Môžu vzniknúť málo pravdepodobné, v minimálnom rozsahu a aj to bežné riziká, nehody súvisiace priamo so stavebnou činnosťou. Ich vylúčenie je podmienené dodržiavaním platných právnych predpisov týkajúcich sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Riziká počas prevádzky

Vzhľadom na technicko - bezpečnostné zabezpečenie navrhovanej činnosti, ako aj jej prevádzkové podmienky v stave normálnej prevádzky možno konštatovať, že budú v maximálnej miere eliminované riziká vzniku prevádzkových nehôd, havárií, mimoriadnych udalostí s možnými vplyvmi na zdravie človeka a okolité životné prostredie.

Možné riziká predstavuje požiar, v tejto súvislosti bude vypracovaný projekt požiarnej ochrany, ochranný ľudských životov a zníženia škôd spôsobených požiarom.

V objekte sa nebude nakladať s vybranými látkami a prípravkami spadajúcimi pod pôsobnosť zákona č. 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie

Pri navrhovanej činnosti navrhovateľ bude dodržiavať nasledovné technické, organizačné a administratívne opatrenia:

- Program odpadového hospodárstva pôvodcu odpadov aktualizovať a doplniť o zoznam odpadov, ktoré budú vznikať vlastnou prevádzkovou činnosťou navrhovateľa.
- Manipulačné priestory a kontajnery zreteľne označovať a dbať na to, aby do priestorov zariadenia vstupovali a s odpadom manipulovali len oprávnené osoby.
- Viesť a uchovávať predpísanú evidenciu a dokumentáciu o odpadoch a prevádzkovú dokumentáciu zariadenia.
- Zabezpečiť bezpečné nakladanie s odpadmi.
- Dodržiavať bezpečnostné a protipožiarne opatrenia.
- Odpady vznikajúce pri výkone činností tvoriacich predmet podnikania zaraďovať podľa platného Katalógu odpadov a viesť predpísanú evidenciu.

Opatrenia z hľadiska ochrany horninového prostredia

Počas prevádzky je potrebné zabezpečiť zníženie rizika havárií vozidiel, aby nedošlo k úniku možných kontaminantov do horninového prostredia. Manipulácie s odpadmi sa bude vykonávať len na spevnených plochách v areáli prevádzky.

Opatrenia na ochranu zdravia ľudí

Pri prevádzke činnosti dodržať ustanovenia zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Jednotlivé objekty a priestory využívané pre navrhované činnosti v zariadení na zhodnocovanie ostatných odpadov Šahy

musia byť prehľadne a jasne označené. Dbať na bezpečnosť v súvislosti s dopravným zaťažením územia (pohyb nákladných automobilov v rámci areálu).

Opatrenia na ochranu podzemných a povrchových vôd

Pri navrhovanej činnosti navrhovateľ bude vykoná nasledovné opatrenia na ochranu podzemných a povrchových vôd:

- vypracuje havarijný plán podľa zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a vyhl. MŽP SR č. 200/2018 Z.z.,
- zabezpečí dobrý technický stav vodných stavieb z hľadiska možnosti únik znečisťujúcich látok a vykonávať preventívne kontroly,
- zabezpečí miesta prípadného výskytu škodlivých látok havarijnými súpravami,
- počas prevádzky zariadenia je potrebné zabezpečiť zníženie rizika havárií vozidiel, aby nedošlo k úniku možných kontaminantov do horninového prostredia,
- manipulácia s odpadmi bude vykonávaná len určených plochách v areáli prevádzky,
- prípadné znečisťujúce látky sa budú skladovať len na miestach na to určených, ktoré budú zabezpečené proti prípadným únikom do okolitého prostredie.

Nakladanie s odpadmi

Navrhovateľ je povinný odpady vznikajúce pri činnosti zhromažďovať a triediť podľa druhov a nakladať s nimi v súlade s ustanoveniami zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch. Dodržiavať ustanovenia zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch.

Manipulácie s odpadmi vykonávať len na určených plochách v areáli prevádzky.

Navrhovateľ zabezpečí, aby odpady, ktoré by prípadne vznikli pri procese zhodnocovania odpadov boli odovzdané na zhodnotenie/zneškodnenie len osobám, ktoré sú na túto činnosť oprávnené. Zabezpečiť vedenie a uchovávanie evidencie o druhoch a množstve odpadov, o ich zhodnocovaní a zneškodňovaní.

Zmesový komunálny odpad a jeho oddelené zložky je potrebné zhromažďovať v zberných nádobách zodpovedajúcich systému zberu komunálnych odpadov v meste Šahy.

Opatrenia na ochranu ovzdušia

V prípade suchých období je potrebné areálové komunikácie skrápať vodou, aby sa zabránilo nadmernej prašnosti pri pohybe mechanizmov v rámci areálu navrhovateľa. V okolí zariadenia udržiavať v dobrom stave jestvujúcu obvodovú zeleň, ktorá slúži aj na zachytávanie prašnosti zo zariadenia. V prípade potreby, vhodne doplniť obvodovú zeleň na miestach, kde si to situácia vyžiada.

Opatrenia na ochranu pred hlukom a pred vibráciami

Navrhovateľ zabezpečí, aby stavebné práce neprekračovali najvyššiu prípustnú hladinu hluku vo vonkajšom prostredí napr. správnou organizáciou prác. Dodržiavanie

pracovnej doby, ktorá by mala byť vylúčená v nočných hodinách, v dňoch pracovného pokoja a počas sviatkov.

Iné opatrenia

Akceptovať odporúčania, návrhy a záväzky vyplývajúce z priebehu procesu posudzovania vplyvov v rozsahu, v akom budú premietnuté do rozhodnutia príslušného orgánu.

11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala

Vývoj územia bez realizácie navrhovanej činnosti je vlastne nulový variant tzn, variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť neuskutočnila. Pre stanovenie nulového variantu je dôležité poznať v prvom rade súčasný stav lokality, v ktorej sa navrhuje umiestnenie navrhovanej činnosti a na základe súčasného stavu posúdiť a identifikovať jej predpokladaný vývoj bez realizácie akcie.

V prípade nerealizovania činnosti bude znamenať pre uvedenú lokalitu nemenný stav. To znamená, že nebude realizovaný zámer zariadenia na zhodnocovanie ostatných odpadov Šahy. Umiestnenie navrhovanej prevádzky pokladáme za environmentálne, ekonomicky vhodné a za technicky realizovateľné.

12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

Navrhovaná činnosť je v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou. Nie je potrebné vypracovať zmenu, resp. doplnok ÚPN.

13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Predkladaný zámer komplexne hodnotí vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie v navrhovanej lokalite. Navrhované technické a technologické riešenie zariadenia v podstatnej miere vychádza zo stavebno - technických podmienok existujúceho objektu, pričom zhodnocovanie ostatných odpadov rešpektuje požiadavky uvedené v platnej legislatíve odpadového hospodárstva.

Význam očakávaných vplyvov bol vyhodnotený vo vzťahu k povahe a rozsahu navrhovanej činnosti, miestu vykonávania navrhovanej činnosti s prihliadnutím najmä na pravdepodobnosť vplyvov, veľkosť, trvanie a frekvenciu. Na základe získaných výsledkov možno konštatovať, že navrhovaná činnosť v posudzovanom území neprináša významné environmentálne dopady.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU (VRÁTANE POROVNANIA S NULOVÝM VARIANTOM)

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Navrhovaná činnosť „Zariadenie na zhodnocovanie ostatných odpadov Šahy“ je navrhovaná v jednom variante. Navrhovateľ požiadal o upustenie od variantného riešenia, čomu Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky vyhovelo Rozhodnutím č. 347/2022-11.1.1/vt, 7965/2022 zo dňa 09.02.2022. Porovnanie variantov teda predstavuje hodnotenie navrhovaného variantu a nulového variantu t. j. zachovanie súčasného stavu.

Porovnávanými variantmi sú:

- navrhovaný zámer – zosúladenie zariadenia s platnou legislatívou,
- tzv. nulový variant – zotrvanie zariadenia v pôvodnom stave.

Pre výber optimálneho variantu navrhovanej činnosti sme stanovili nasledovné kritéria:

- *environmentálne*
  1.) vplyvy na obyvateľstvo a jeho aktivity
  2.) vplyvy na horninové prostredie
  3.) vplyvy na podzemné a povrchové vody
  4.) vplyvy na ovzdušie

- *socioekonomické*
  5.) vplyvy na zamestnanosť
  6.) vplyvy na rozvoj mesta a regiónu
  7.) využitie územia (súlad s ÚPD)

2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

Zariadenie na zhodnocovanie ostatných odpadov Šahy je umiestnené v katastrálnom území mesta Šahy. Plocha sa nachádza na južnom okraji v priemyselnej časti mesta, mimo obytnú zónu. Navrhovaný zámer nepredstavuje výraznú antropogénnu záťaž. K lokalite vedie prístupová komunikácia. Sú dostupné potrebné inžinierske siete.

Z hľadiska ochrany ovzdušia zariadenie na zhodnocovanie ostatných odpadov Šahy nebude výrazne ovplyvňovať ovzdušie v širšom okolí.

Z hľadiska ochrany vody zariadenie na zhodnocovanie ostatných odpadov Šahy nebude ovplyvňovať povrchové ani podzemné vody.

Navrhovaná prevádzka nezasahuje do žiadnych prvkov ochrany prírody, ani do jej ochranných pásiem.

Navrhovaná prevádzka je zdrojom pracovných miest. Pozitívne vplýva na dotknuté mesto.

V nulovom variante by v porovnaní s realizáciou navrhovaného zámeru nepôsobili dočasné nepriaznivé vplyvy vyplývajúce z prevádzkovania zariadenia na zhodnocovanie ostatných odpadov Šahy, na druhej strane však realizácia zámeru rozšíri odberateľsko-dodávateľské vzťahy v priemyselnom sektore.

Z vyššie uvedených dôvodov pokladáme realizáciu zámeru „Zariadenie na zhodnocovanie ostatných odpadov Šahy“ za environmentálne a ekonomicky vhodnú a technicky realizovateľnú.

3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

Navrhovaný variant je v porovnaní s nulovým variantom výhodnejší. Súčasný stav využitia územia zaostáva za jeho potenciálom. Navrhované riešenie, v súlade s limitmi platnej ÚPN a podmienkami legislatívy v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia a ochrany zdravia obyvateľstva je v plnej miere akceptované.

Výstupy z navrhovanej činnosti neprekročia stanovené limity. Vzhľadom na efektívnejšie využitie plochy a vyššiu ponuku zamestnania je výhodnejší navrhovaný variant.

Nulový variant predstavuje variant vývoja územia, keby sa navrhovaná činnosť realizovala ale nespĺňala by podmienky novej legislatívy v odpadovom hospodárstve. Z hľadiska vplyvov na životné prostredie nedôjde k nadlimitnému zaťaženiu žiadnej zložky životného prostredia. Pri porovnaní činnosti s nulovým variantom z hľadiska sociálnoekonomických ako aj environmentálnych kritérií realizácia predloženého variantu je optimálna.

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

Mapová dokumentácia

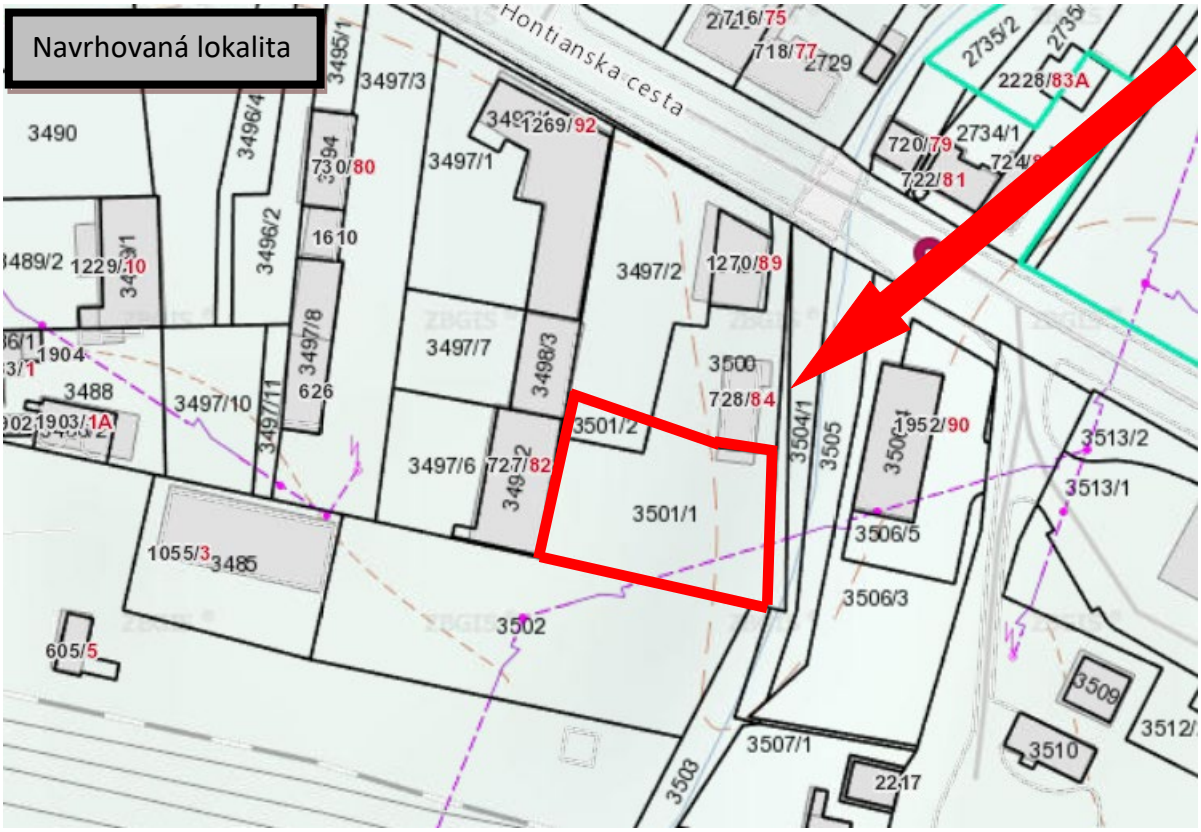

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer, a zoznam hlavných použitých materiálov

Grafická dokumentácia

- Prehľadná situácia
- Mapová dokumentácia

Prílohy

- Fotodokumentácia posudzovaného areálu (Príloha č. 1)
- Upustenie od požiadavky variantného riešenia (Príloha č. 2)

Zoznam použitej literatúry

- Atlas krajiny SR, 2002, MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica
- Mazúr, E., Lukniš, M., a kol., 1980: Atlas SSR, SAV, SÚGK Bratislava
- Čepelák, J., Mazúr, J., a kol., 1980: Atlas SSR. SAV Bratislava
- Futák, J., 1984: Fytogeografické členenie Slovenska. In: Bertová, L. et al., 1984: Flóra Slovenska IV/1. Vyd. Veda SAV Bratislava
- Generel ochrany a racionálneho využívania vôd SR, 2002: MP SR, MZP SR, Bratislava
- Hraško, J., a kol., 1993: Pôdna mapa Slovenska
- Šuba, J., 1981: Hydrogeologická rajonizácia Slovenska
- GEOPOL PREŠOV, s.r.o., 2011: Záverečná správa o výsledkoch inžiniersko-geologického prieskumu
- Environmentalistika a právo – J. Klinda, 2000
- Kolektív, 2003: Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území, MŽP SR, Bratislava, 2003
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Šahy
- Územný plán mesta Šahy

Ďalšie zdroje použitých informácií

- http://www.shmu.sk
- http://www.statistics.sk
- http://zbgis.skgeodesy.sk
- http://www.enviroportal.sk
- http://www.sazp.sk
- http://www.enviro.gov.sk
- http://www.sopsr.sk
- http://www.sahy.sk
- http://www.environet.sk
- http://www.air.sk
- http://www.podnemapy.sk/

Právne predpisy

- Zákon č. **24/2006** Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. **137/2010** Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší)
- Vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky č. **356/2010** Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší
- Zákon č. **364/2004** Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)
- Vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. **211/2005** Z. z. ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov
- Nariadenia vlády SR č. **617/2004** Z. z. ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti
- Zákon č. **79/2015** Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MŽP SR č. **365/2015** Z. z., ktorou sa ustanovuje katalóg odpadov
- Vyhláška MŽP SR č. **366/2015** Z. z, o evidenčnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti
- Vyhláška MŽP SR č. **371/2015** Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch
- Vyhláška MŽP SR č. **373/2015** Z. z., o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov
- Zákon č. **543/2002** Z. z. o ochrane prírody a krajiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Vyhl. MŽP SR č. **24/2003** Z. z., v znení neskorších predpisov, ktorou sa vykonáva zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny
- Zákon č. **355/2007** Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. **170/2009** Z. z. o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov
- Nariadenia vlády SR č. **115/2006** Z. z o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku
- Vyhláška MZ SR č. **549/2007** Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí

2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru

Zoznam vyžiadaných stanovísk:

Upustenie od požiadavky variantného riešenia zámeru navrhovanej činnosti vydané Rozhodnutím č. 347/2022-11.1.1/vt, 7965/2022 Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky zo dňa 09.02.2022.

3. Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Pri navrhovanej činnosti „„Zariadenie na zhodnocovanie ostatných odpadov Šahy“ sa jedná o vybudovanie zhodnocovanie ostatných odpadov z plastov. Plastový odpad sa bude do zariadenia na zhodnocovanie ostatných odpadov dovážať v big-bagových vreciach a následne sa bude vykonávať jeho zhodnocovanie. Navrhovateľ, spoločnosť PRIMON s.r.o., Hontianska cesta 84, 936 01 Šahy, má pozemok s parcelným číslom 3501/1, ktorý je charakterizovaný ako ostatné plochy o výmere 1246 m² a pozemok s parcelným číslom 3501/2, ktorý je charakterizovaný ako ostatné plochy o výmere 129 m² vo svojom vlastníctve. Plocha, na ktorej sa navrhovaná činnosť bude realizovať má celkovú výmeru 1375 m². Posudzovaná plocha sa nachádza na ulici Hontianska cesta.

VIII. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU

Miesto vypracovania zámeru: Veľké Uherce

Dátum vypracovania zámeru: apríl 2022

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovateľ zámeru

Ing. Pavel Halaška
Envirogo s.r.o.
Veľké Uherce 82
958 41 Veľké Uherce
Mobil: + 421 905 791 238
E-mail: halaska.pavel@gmail.com

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom (pečiatkou) spracovateľa zámeru a podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa

Ing. Pavel Halaška
Envirogo s.r.o.
Veľké Uherce 82
958 41 Veľké Uherce
Mobil: + 421 905 791 238
E-mail: halaska.pavel@gmail.com

.....

Erik Lukáč – konateľ
PRIMON s.r.o.
Hontianska cesta 84
936 01 Šahy
Mobil: +421 901 772 196
E-mail: primonsro@gmail.com

.....

Prílohy

Fotodokumentácia posudzovaného areálu (Príloha č. 1)

Upustenie od požiadavky variantného riešenia (Príloha č. 2)

Príloha č. 1

Fotodokumentácia posudzovaného areálu

Obr. č. 1 *Vstupná brána do zariadenia*

Obr. č. 2 *Posudzovaného areálu*

Obr. č. 3 *Administratívne priestory posudzovaného areálu*

Príloha č. 2

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava

Číslo: 4347/2022-11.1.1/vt
7965/2022
Bratislava, 9. februára 2022

ROZHODNUTIE

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 54 ods. 2 písm. k) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa § 22 ods. 6 tohto zákona

upúšťa od požiadavky variantného riešenia

navrhovanej činnosti **„Zariadenie na zhodnocovanie ostatných odpadov Šahy“** navrhovateľa PRIMON s.r.o., Hontianska cesta 84, 936 01 Šahy, IČO 52 928 683.

Odôvodnenie:

Navrhovateľ, PRIMON s.r.o., Hontianska cesta 84, 936 01 Šahy, IČO 52 928 683 (ďalej len „navrhovateľ“), doručil dňa 07. 01. 2022 na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekciu posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „MŽP SR“), podľa § 22 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) žiadosť o upustenie od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti „Zariadenie na zhodnocovanie ostatných odpadov Šahy“ (ďalej len „navrhovaná činnosť“).

Predmetom navrhovanej činnosti je vybudovanie zariadenia na zhodnocovanie ostatných odpadov a výkup odpadov. V zariadení sa bude vykonávať zhodnocovanie ostatných odpadov z plastov, ktoré sa budú do zariadenia v big-bagových vreciach a následne sa budú dávkovať do linky na zhodnocovanie odpadov (extrudéra), kde sa pri teplote max. 170 °C zmenia na pastovitú hmotu. Tá sa následne bude dávkovať do foriem, v ktorých sa budúci výrobok čiastočne stabilizuje a čiastočne vytvrdne a následne výrobok dodatočne vytvrdne na pracovných stoloch. Kapacita spracovaného odpadu je dimenzovaná na max. 2 200 kg/h, čo predstavuje pri jednozmennej prevádzke kapacitu do 4 600 ton/rok.

Navrhovaná činnosť bude realizovaná na území mesta Šahy, na pozemku s parcelným číslom 3501/1 a 3501/2.

Podľa prílohy č. 8 k zákonu sa navrhovaná činnosť zaraďuje do kapitoly č. 9. Infraštruktúra, do položky č. 8. Zariadenie na zhodnocovanie odpadov tepelnými postupmi, do časti A, a bez limitu polieha povinnému hodnoteniu.

Navrhovateľ svoju žiadosť odôvodnil tým, že navrhovaná činnosť spĺňa základné náležitosti na prevádzkovanie z hľadiska zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov, lokalita navrhovanej činnosti je vhodná napojením na okolité prostredie (doprava, elektrická energia, vykurovanie, kanalizácie...) a je v súlade s Územným plánom mesta Šahy v znení jeho zmien a doplnkov. Na základe uvedeného MŽP SR rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia.

Zámer vypracovaný podľa § 22 a prílohy č. 9 zákona bude obsahovať jeden variant navrhovanej činnosti, ako aj nulový variant, t. j. variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť neuskutočnila.

Zámer je potrebné doručiť v dvoch listinných vyhotoveniach a jednom jeho vyhotovení na elektronickom nosiči dát.

MŽP SR zároveň poukazuje na to, že ak z pripomienok predložených k zámeru podľa § 23 ods. 4 zákona vyplynie potreba posudzovania ďalšieho reálneho variantu navrhovanej činnosti, príslušný orgán uplatní požiadavku na dopracovanie ďalšieho variantu v konaní podľa tohto zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu sa nemožno odvolať. Toto rozhodnutie nie je preskúmateľné súdom.

Mgr. Barbora Donevová
riaditeľka odboru

Doručuje sa:
PRIMON s.r.o., Hontianska cesta 84, 936 01 Šahy